

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aklaka

SPOR
Albümü

25

SAYFA

5

RENK

★ ★

PARASIZ

İlavemizi
Saticulardan
İSTEYİNİZ

★

«Bir Milletvekili, Meclis berbe-
ri için sözlü soru veriyor.»
— Gazeteler —

TRASİ!

**Şimdiye
kadar
görülmemiş
zenginlikteki**

**Büyük
Senesonu
Çekilişine
katılabilmek
için**

**en geç
27 Ekim
öğleye
kadar
tasarruflarınızı
İş Bankasında
toplayınız**

1 TALİHLİYE
**9 DAİRELİ
APARTMANIN TAMAMI**

41 TALİHLİYE
41 APARTMAN DAİRESİ

5 ADET 100.000 TL.

150 ADET 5.000 TL.

150 ADET 1.000 TL.

**24.000 ADET
ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ**

CEM'AN
**24.347 TALİHLİYE
5 MİLYON LİRA**

Vadeli her 100, vadesiz her 200 liraya
ayrı bir kur'a numarası

T Ü R K İ Y E

B A N K A S I

en fazla ikramiye veren Bankadır

Ak b a b a

Ya, ya, ya... Şa, şa, şa!

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Şemsi Belli, Nîmet Arık, Necdet Rüştü, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı, Baha Oral, Rauf Ulukut.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vi Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülten Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nihar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Seren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Sadı Dinççağ.

Yazı işlerini fiilen idare eden :

Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskılar :
Saka Matbaası

Ahane bedeli : Yıllığı 50
Altı aylığı 25 lira Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiyat : 200 kuruş.
İNARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLAN FIATİ :
Kapak içi, santim 20 H. ra, iç sayfalar 30 ıtır.
Cilt : 3 — Sayı : 63
11 Ekim 1962
YTL : 40

Bu gazete Basın Ahlat Yasasına uymaya taahhüt etmiştir

MAHKEME salonunda mevlüt şekerini dağıttı. Hem de Menderes'in dâvası görülürken.. Hem de Menderes'in ruhuna okutulan mevlüdün şekerini!

Hiç kimse tındı mı?.. Hayır... Demokrasi var!

— Ya ya ya... Şa şa şa... İsmet Paşa çok yaşa!..

Bir dinleyici, mahkeme salonuna, boynunda, Menderes'in bir gazeteden kesilmiş, sahife boyu resmiyle girdi... Herifi kolundan tutan, sorguya çeken, bu gösterinin nedenini arayan oldu mu?.. Hayır... Demokrasi var!

— Ya ya ya... Şa şa şa... İsmet Paşa çok yaşa!..

Bütün Demokratlar, İl Başkanları, İlçe Başkanları, Ocak Başkanlarıyla tabelâ değiştirip eski koltuklarına oturdular... En küçük bir yadırgayış, en küçük bir tepki gösterildi mi?.. Hayır... Demokrasi var!

— Ya ya ya... Şa şa şa... İsmet Paşa çok yaşa!..

Gümüşpala, A.P. kongrelerinde, korkusuz, pervasız, Yassıada suçlularını savundu!..

Şinasi Osma, halk yığınları önünde: «Bu millet, ekmek, su, fabrika değil, af istiyor» diye avaz avaz... Haydi terbiyemizi muhafaza edip bağırды diyelim!.. Arayan, soran oldu mu?.. Hayır... Demokrasi var!

— Ya ya ya... Şa şa şa... İsmet Paşa çok yaşa!..

Koalisyon koltuğu, bir kafa birliğinin, bir gönül birliğinin sağlam temeli üstünde değil, affın parmağı ucunda duruyor... Biraz titredi mi düşecek!.. Yarınki seçim hesaplarını bir yana itip düşünen, konuşan oldu mu?.. Hayır... Demokrasi var!

— Ya ya ya... Şa şa şa... İsmet Paşa çok yaşa!..

Daha dün şereflerine toz kondurmadığımız Milli Birliğin kelle koltukta kahramanları, her gün bir mürekkep zlfosıyla tepeden turnağa lekeleniyorlar... Karşı koyan, tepki gösteren, kovuşturma yapan oldu mu?.. Hayır... Demokrasi var!

— Ya ya ya... Şa şa şa... İsmet Paşa çok yaşa!..

Doğu illerinde Koçero nerdeyse bir eşkiya kokteyli, bir dağ balosu verecek.. Bir basın toplantısı yapacak!.. Sarıldı mı? Tutuldu mu? Cezası verildi mi?.. Hayır... Acaba yine mi demokrasi var?..

Şehir dışında değil, şehir içinde, baba yanındaki kıza, koca yanındaki kadına tecavüz artık ayıplıktan çıktı, suçluktan çıktı, günün olayları arasına girdi... Arayan, soran, önleyen oldu mu?.. Hayır!.. Acaba yine mi demokrasi var?..

Düşüklerden bir milletvekili, Yüksek Adalet Divanının ömür boyu hapis cezasına çarptırıldığı bir adam, D.P. İl Reşat Akşemsettin, hastahane kapısından kollarını sallaya sal-

laya çıktı, gören yok.. Ankara hava meydanından uçağa bindi, tanıyan yok.. İstanbul'a geldi, arayan, kovalayan yok... Trene bindi, Yunanistan'a kaçtı: Eh, sabah şerifler hayır olsun, uyandık!

Acaba bu sorumsuzluğun, bu lâçkalığın da mi cevabı: Ne yapalım, demokrasi var?..

Okul kapıları önünde, on iki yaşında, on üç yaşında, siyah önlüklü, beyaz çoraplı, saç kurdelağı öğrenci kızlar, polis kordonu içinden geçerek evlerine gidiyor... Neden?.. Niçin?.. Neye?.. Acaba yine mi demokrasi var?..

Daha dün, Batman'da, şu ümitlerimizin dağı Batman'da, on dört silâhlı haydut bir sondaj kampını bastı, kasasını kırdı ve personelinin çırpıplak bıraktı... Kulakları çınlasın Sahir Kurutluoğlu dostumuzun... Acaba yine mi demokrasi var?..

Nihayet... Nihayet Kızılay'da bayraklar açıldı... Kızılay'da tabelâlar söküldü... Kızılay'da parti merkezi basıldı... Kızılay'da saatler saati, emniyet kuvvetlerinin yenemediği kaynaşmalar oldu... Kızılay, ihtilâlin ünlü beşiği Kızılay iki yıl, beş ay uyuduktan sonra tekrar gözlerini açtı, tekrar uyandı!

Öyleyse, hep bir ağızdan sevgili okuyucularım:

— Ya ya ya... Şa şa şa... İsmet Paşa çok yaşa!..

Yusuf Ziya ORTAÇ

Plâncıların istifasından sonra :

Alican — Yak çubuğunu safana bak Paşam!

GÖRÜLMEMİŞ BİR

BİR yıl var ki, cezaevi denince herkesin aklına yalnız Kayseri geliyor... Af denince de yine oradakiler... Ötekiler, kendi acı kaderleri içinde unutmış gibiyiz... gibiyiz de değil, unutmamışız!

Cezaevine girmek suçtur... Ama, bazan kahramanlık da olur!

Elîndeki şu sakar, şu uslanmaz kalem yüzünden bendenz bir kaç kere o eve gırıp çıktım!

O «tatlı - acı» günlerden bende iz bırakmış bazı hatıralar, anlatmaya değer... başlıyorum:

O zamanlar, cezaevlerine giren mahkûmların «fakrî-hal» ilmühabe-ri getirebilenlerine gösterilen olanca inâyet, kendilerine yirmi dört saatte birer kilo ekmek verilmesinden ibaretti.

Bir kilo kuru ekmeğ..

Ziyarete gelecek hiç-kimseleri olmayan nice biçareler, bu kuru ekmeğe biraz katık sağlamanın çaresini ya varlıklı mahkûmlara hizmet etmekte, yahut da dilenmek-te ararlardı.

Onların durumunda bulunan biçareler dövuştürüp de seyrine bakmaktan keyif duyan sadistlere yarım cigaraya kıymak bol bol yerterdi.

Ortalarına yarım sigarayı yanık olarak attılar maydı, onu kapmak için çıkan kavğada kan gövdeyi götürürdü...

Bu yîzden bir gün cezaevini ziyarete gelip de etrafını çeviren mahkûmlara:

«— Burada sefalet var mı?..» suâlîni soran Adliye Bakanına, işte aynen şu cevabı vermek zorunda kalmıştım:

— «Burada, sefalet yok Vekil bey... Burada, çöp sandığında bul-

dukları karpuz kapuğundaki penbeliği paylaşmak için, mangal ayağından yapılmış şişlerle birbirlerini öldüresiye yaralayan insanlar var... Buna sefalet demezler herhalde... Buna nasıl bir isim verilebileceğini, makamınıza oturunca düşünür, inşallah kendiniz bulursunuz!..»

Rahmetli Hasan Menemencioğlu, mahkûmların pek alkışladıkları bu cevabı alınca, o garip suali sorduğuna herhalde en az bin defa plşman olmuştu sanırım...

Biraz evvel anlattığım durumda bulunan mahkûmlar, hizmet etmek veya dilenmek suretiyle katıklarını, cıgaralarını sağlayamayınca üstlerinde, başlarında ne varsa, onları birer birer satmaya koyulurlardı...

«Strip-tiz», bu suretle evvelâ bizim cezaevlerimizde başlamıştı sanırım:

Zira iş bir kere satışa dayanınca, biçare mahkûm gözlerimizin önünde yavaş yavaş soyunmaya başladılar:

Evvelâ kasket; veya fötr... Sonra varsa pardesü veya palto... Sonra ceket... sonra iskaripin... sonra çorap... sonra frenk gömleği... sonra pantolon... sonra atlet fanilâsı... Ve nihayet kilot...

Evet... binlerce şahidi bulunduğu için, mübalâğa etmediğimin isbatı, benim için hiç de zor değildir.

En nihayet kilotun da gitmesi ile «Strip-tiz» sahnelerinde bile görülmemiş derecede tastamam olunca, çıplı çıplak mahkûm, kendi halinde bulunanlarla dolu olan işte o «Âdem baba» isimli koğuşa atıldı.

Toprak zeminli bu «Âdem Babalar koğuşu» nun, küçük bir ampulla loşlaşmış karanlığında, ayağa kalkmış çıplak ölü hayaletleri gibi do-laşan kadit insanları her hatırlayışında içimde son derecede korkunç bir rüya görmenin ürperişini duyuyum.

Orada sessizce son nefeslerini veren bu insanların dosyaları kapanırken, cezaevi hekimleri, dünyanın hiç bir tıp lûgatında yer alamıyacak olan şu, yarı arapça, yarı frenkçe sözde teşhisi koyarlardı:

«Sefâleti - fizyolojiden ölmüştür!»

★

Ben, bu yazılarının başına «Âdem Baba» yı, bizzat gördüğüm cezaevlerinin sembolü olarak aldım.

Bir gün, o koğuşun öyle bir olayına şahit kalmıştım ki, şimdi onu sizlere anlatmadan geçemiyeceğim:

Bir akşam üstü, cezaevine ellisine yakın görünen, tertemiz, ve şık giyimli, kır ve seyrek saçlı, entellektüel çehreli, zarif, kibar, olgun görünümlü bir adam getirdiler...

Cezaevinin kocaman avlusunda, o zaman dokuz sene on aylık ceza-

sını doldurmakta bulunan eski bir bakanla sadece ben vardım.

1700 mahkûmla dolu bu avluda, onların koğuşlarına sokulmalarından sonra bir saat hava almak, siyasi mahkûm sayılan bizlere tanınmış bir imtiyazdı.

Baş gardiyan, bizden, yanıma getirdiği adamın neler söylediğini anlayıp anlıyacağımızı soruyordu.

Adam, gayet güzel Fransızca konuşuyordu. Meramını anladığımı görünce, çocuk gibi sevin-di. Norveçli imiş. Cebinden bir mektup çıkarıp bana uzattı:

«— Şunu lütfen okuyunuz!..» dedi.

Bu antelli, mühürlü ve imzalı mektubu okuyunca, hayretler içinde kalmıştım: Zira mektup, Ankaradan, o zamanki Basın Birliği reisi Falih Rıfkı tarafından, İstanbul Basın Birliği başkanı rahmetli Hakkı Tarık Us'a yazılmıştı.

Falih Rıfkı, mektup hâmlîlîni: «Norveçin en ünlü romancısı ve yazarı» olarak tanıtıyor, ve ona, memleketimizden iyi intibâlarla ayrılmamasını sağlayacak bir ilgi gösterilmesini diliyordu.

Halbuki, adamı işte, hapishaneye atmışlardı! Hayretler içinde:

«— Nasıl oldu bu iş?..» diye sordum.

O zaman, sene 1941... İkinci Dünya harbi içindeyiz... Norveçin başında bulunan meşhur «Küisling» i, bizim de cephelerinde bulunduğumuz müttefikler, «vatan hâini» ilân etmişler...

Almanlar, kendi hizmetlerine giren «Küisling» hükümetini tanyorlar, İngilizler ise, Almanlara kafa tutup kendi memleketlerine sığınmış bulunan eski Norveç hükümetini tanıtmaktalar...

Tabii, müttefikimiz İngiltere gibi, biz de Norveç'in İngiltere'deki hükümetini tanyoruz.

Halbuki, Norveçli romancı, memleketinden seyahate çıkarken, - başka türlü davranamayacağı için, - pasaportunu ister istemez «Küisling» hükümetinden almış!

Kaldığı otelde evrakını inceleyen pek işgüzar bir memur bu yüzden, romancının elindeki pasaportu «sahte» saymış!

Verildiği mahkeme de nasılsa bu haksız hükme verdiği içindir ki, adamcağıza bir ay hapislikle, yüz il- ra ağır para cezası vermişler!

İşte bu yüzden, Norveç'in ünlü yazarı, Falih Rıfkı'nın tavsiye mektubunu rahmetli Hakkı Tarık Us'a veremeden, soluğu hapishanede almış!

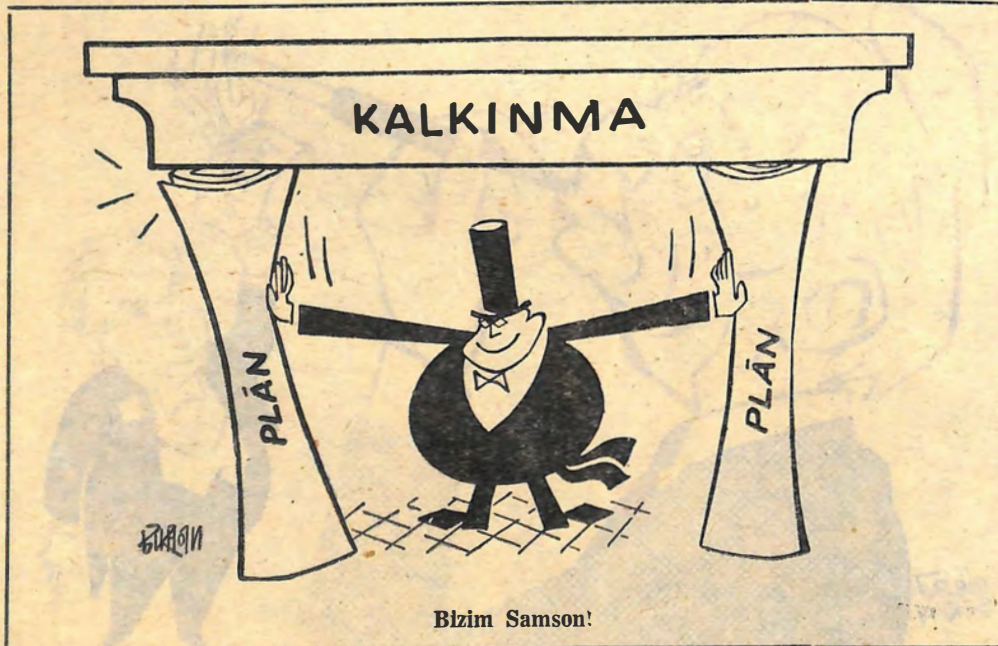
Şimdi bizden:

«— Kapıda bekleyen avukatımdan bir şey istemem lâzım mı?» diye soruyor!

Avukatından ne istiyebilir? Avukat, hapishaneye yatak, yorğan ve ya yiyecek taşıyabilecek değil ya?

Mağdur meslekdaşımıza:

«— Avukatınız boşuna beklemesin... gitsin... Sizin bütün ihtiyaçlarımızı biz buradan temin edebiliriz!» Dedik.

İstanbul cezaevinin o zamanki müdürü, yine şimdiki «Hüsnü Konukçu» idi...

Geldi, durumu kendisine anlattım. Romancıya hapislihanenin «Localar» denilen kısmında, içinde yalnız yatacağı ufak bir hücre ayrıldı. Üç gaz sandığından bir karyola yaptık. Koşu ağalarından şilte, yastık, örtü, yorgan kiraladık. Yine gaz sandığından, üstü gazetelerle örtülü bir komodin, teneke kutu kapagından bir kül tablası... Sürâhî yerine bir büyük rakı şişesi... Bir de teneke bardak...

Bu, bir cezaevinde bulunabilecek konforun şahanesidir. Zaten diğer koşu-larda yaşayanların bu konfora kavuşanlara «Hiltondakiler» demelerinin gerçek sebebi budur!

Yemeğini de bizim karavanadan yiyebileceğine göre, Norveç'in büyük yazarına, rahmetli Hakkı Tarık'ın gösteremediği ilgili - elimizden gelebildiği kadar, - biz sağlamış oluyorduk.

Fakat Norveçli yazar, taşıdığı «Büyük Romancı» sıfatıyla cidden mütenasip olgunlukta bir insandı.

Gurbette itibar beklerken zindana düşmek onu zerre kadar sarsmamıştı. Çelebi çelebi gülümsüyor ve:

«— Zarar yok...» diyordu. «Hattâ faydası da var! Hele bir yazar için, acı da olsa, hayatta her tecrübe bir kazançtır!..»

Sonra, sözlerini anlayan bir adam bulmanın sevinçli içinde durmadan anlatıyordu:

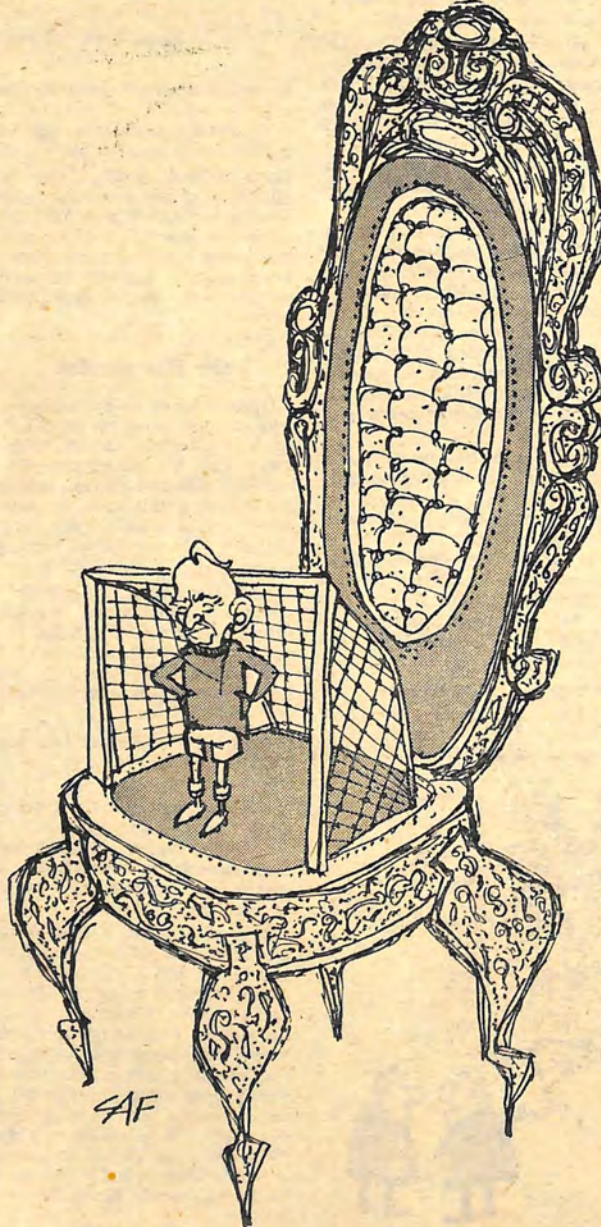
Norveç'te, ondan iki yıl öncesine kadar hiç bir cezaevi yokmuş... Uzun müddet dışarda yaşadıkdan sonra yurduna dönen bir Norveçli, bir cinayet işlemiş. Adamı onbeş sene hapse mahkûm etmişler. Fakat Norveç'te hapislihanesi olmayınca, hükümet ne yapsın? Tutmuş, bu cezanın infazını «İşveç» hükûmetinden rica etmiş!

Ama mahkûmun bu anlaşmayla İşveç'e gönderilmesi üzerine, Norveç basınında müthiş bir kıyamet kopmuş. Gazeteler hep bir ağızdan:

«— Bir mahkûmun, dillerini bilmediği insanlar arasında, ve ziyaretçilerinin kolayca gidemeyecekleri bir yerde çekeceği ceza, ona ve-

İnönü — Dokunmayın benim zenginlerime!

Partiler arası maçlar yapılacak. (Gazeteler)

İktidarın kalecisi!

rilenin iki misli olur. Mahkûmiyetin bu şekilde infazına, gaddarca bir işkence denir!..» diyorlarmış!

Bu durum karşısında hükümet, o bir tek mahkûm için, tez elden koskoca bir hapislihanesi yaptırmak zorunda kalmış!

İnşaat bitince: «görsünler de susunlar!..» diye basın mensuplarını da çağırmışlar.

Norveçli romancı:

«Gittik, gezdik!..» diyor, ve gülümsüyerek ilâve ediyordu:

«— Bu binanın, başka binalardan hiç bir farkı yoktu: Birer, ikişer, üçer, dörder kişilik yatak odaları... Yemek salonu... Kantin... Sinema, tiyatro salonu... banyolar... kalorifer... umumî telefon... tenis sahası... oyun salonu... kütüphane falan, filân!..»

Dinlediklerimi bizim mahkûm bakana tercüme edince:

«— Ooo, dedi, bizde hapislihaneler böyle olsa, dışarda adam kalmaz!..»

Ve Norveçli romancı devam etti:

«— Bu yüzden, o ziyaret, hiç görmediğimiz cezaevlerine karşı duyduğumuz tecessüsü gidermedi! Biz asıl onun içindeki hürriyetsiz insanlar hayatının nasıl olacağını merak ediyorduk. Şimdi, şer yüzünden lütuf oldu: Zira onu da burada görmek kismetmiş demek!..»

O bunları söylerken, ben biraz sonra içine gireceği hücreyi, ve onun altındaki «Âdem Babalar koğuşu» nu düşünüyordum.

Romancı ise avlunun dört tarafını çeviren taş binaya bakmaktaydı.

Vaktile Almanlar tarafından yapılmış olan bu bina, dışardan bakıldığı zaman, heybetli, sağlam, ve derli toplu bir yapıya benzer. Ama içindeki hayat?..

Falih Rıfkı'nın, iyi intibalarla ayrılmasını istediği memlekette, Norveçli romancı, ertesi sabah işte o hayatı görecekti!

Dudaklarında acı bir gülümseyle:

«— Öyle, dedim, yarın göreceksiniz!..»

O sevinliyordu. Ben ise zindandan kaçmayı ilk defa o anda aklımdan geçirmiştim!

Naci Sadullah DANIŞ

Bir kokteyl ve katın alın yazısı

Beyoğlunda Atlas Sinemasının bulunduğu binanın birinci katında, Mr. Talton adında Amerikalı bir tü-tün kralı ve zarif eşi Ethery otururdu bir zamanlar. Bu sevimli e-lenin liks dairelerinde, hemen her akşam ya bir suare, ya bir kokteyl-parti verilirdi. Bu hayat birkaç yıl devam etti.

Taltonların katı terketmelerinden sonra, rejisör Muhsin Ertuğrul'u, başının içinde önemli projeler bulunan kişilerin ağırlığı ile aynı da-reve girerken gördük. Beraberinde marangozlar, dekoratörler, ışıkçılar vardı. Ateşli bir çalışma başladı ve kısa bir süre sonra Yapı Kredi'nin sanatseverliği tarafından emzirilen «Küçük Sahne» doğuverdi. Yine kokteyller verildi, yine neşeli anlar yaşandı. Ama bu uzun ömürlü ol-madı. Muhsin Ertuğrul'un «Halıcı Kız» adlı renkli filminin parlak sa-vılamıyacak bir sonuç vermesiyle birlikte, üstad vine Belediye Tivat-rolarının başında soluğu aldı. Bö-yüce Münir Özkul ve arkadaşları, bir kokteyl partile aynı yerde hüküm-ranlıklarını ilân edecekler, ama bu da sanatçılar arasında bir havat kal-desi halinde olan ihtilâflar yüzün-den uzun sürmüvecekti.

Yeniden bir kokteyl parti ve kar-sımızda Haldun Dormen'le arkadaş-larını buluyorduk. Dormen «Küçük Sahne» de zaman zaman aitenin mü-cevherat koleksiyonunu tehlikeye düşürebilecek anlar yaşamakla bera-ber, vine de başarılı temsiller verdi. «Cavhane» yi, «Sokak Kızı» nı yüz-lerce defa oynattı. Ve işi yolunda olduğundan daha büyük bir sahne ve salon aramaya kovuldu. Hemen karşı sıradaki «Ses» e atladı. Bu ge-çiş, genç bir karı kocanın da pat-ronlar safinda ver alabilmelerine vol açıyordu. İşte 24 Eylül de aynı kat-ta verilen kokteylde bu mutlu olay kutlanıyor ve yeni doğmuş tivat-ro-nun kokteyl şeklinde şerbeti içili-yordu.

Sokak Kızı İrma'vı, yâni Gü-lüz Sürü'yi her zamanki zarafeti ile

patronluğun dışı temsilcisi, Ham-let'i yüzellinci temsil olarak afişleş-tiren Engin Cezzar'ı ise Hamlet'in içli haliyle patronluğun erkek tem-silcisi olarak karşımızda bulduk. Beyoğlunda tutuşan bir bacanın du-manları sinsiçe salona dolmuş ve onları ürkütmüştü.

— Ateş bacayı sardı mı, tehlike var mı? diye soruyorlardı.

— Sarmış, ama ateş almadım. di-ye karşılık verdi bir zarif hanım.

Salona girenleri şaşırtan, duman-dan ziyade, sarışın, renkli gözlü bir hanımdı. Hamlet'i oynamak için er-kek gibi mi, yoksa kadın gibi mi davranmak gerektiği konusunda bir zamanlar hayli tereddüt geçiren Nur Sabuncu'ydu bu. Nur Sabuncu, sarı-sınlığı ve zarafetiyle Coccinelli'yi hatırlattı bize. İkisi arasındaki benzerlik, zarafetten ötürüydü tabii...

İlk piyes olarak Caldvell'in «Tü-tün Yolu» nu seçen sanatçı karı ko-ca, bunun ağırlığını gidermek için 18 de oynanmak üzere hafif bir Fransız komedisi seçmişlerdi. Ciddi Hamlet Cezzar bunu biraz üzülerek haber veriyordu. Ama ne de olsa, saat 18 de güldürecekler, 21 de de düşündürecekler bizi.

Basın çevircisi, çalışkanlığı, ba-şarıyla ün yapmış, sevimli, taze evli, aktör Mücap Ofloğlu'nun eşi Filiz hanım. Saadet yolunda epiy ilerlemiş olacak ki, bir de «Tütün Yolu» nu denemiş. Çeviri başarı-sı için piyesi görmeden birşey söyle-mek güç olur, ama kısa bir süre ön-ce bir başka meselede uğradığı ba-şarısızlığı lehine kaydetmeden geç-miyeceğiz.

Biz oradayken Ulunay üstadımız gelmemişti. Gelseydi, neler demezdi «Tütün Yolu» için! «Siyah Orfe» yi yazarken sanatla hayli becelleşen fi-kirler döktürmüştü. «Tütün Yolu» denince de her halde Şamran Hanı-mı hatırlayacak, Gedikpaşa Tiyatro-sunu yâd edecek, Güllü Agop'u anla-tacak, Nur Sabuncu'yu görünce de Türkiye'de ilk dışı Hamlet'in bir

— Karı, kırk yıl sonra yine gençliğin mi tepti?..

Ermeni Hanım olduğunu hatırlaya-caktı.

Ne sabah, ne akşam ışığı alan, penceresi bulunmayan bir köşede, e-linde kokteyl kadehi Siyavuşgil'i gördük. Yanında geçen yıl çevirdiği sinema tarihindeki ufak tefek şeyler yüzünden tenkitçileri hayli uğraştı-ran Zahir Güvemli vardı. Hararetili konuşmasıyla, hazretin bu mevsim de tiyatrodan birşeyler yapacağı kestirilebilirdi...

Ruhr Havzasından...

«Hazırladığım resim sergisinin a-çılış törenine şeref vermenizi» diye-nin kim olduğunu katiyen bulamaz-sınız... Zirâ, Otto-Georg Liebsch, An-kara'da dünyaya gelmiş, sonradan Almanya'ya gitmiş genç bir ressam-dır. Yirmi beşindeki ressam, sergisi-ni Türk - Alman Kültür Merkezin-de açtı.

Ruhr Havzasının sadece bir en-düstri şehri olmadığını eserleriyle bize isbatlayan, ünlü Brügel'in te-siri altında olduğunu söyleyen çen-ber sakallı delikanlıya hem eşlik, hem de arkadaşlık etmesiyle dikkati çeken güzel karısı:

— Ah! diyor. Kocam İstanbul'da kalmayı çok istiyor...

Sonra:

— Ama sanatla yaşamak çok güç değil mi? diye dert yanıyor.

Bununla beraber, şeftalinin bir li-raya satıldığı bir memlekette yaşı-mamın saadet olduğunu da bu dert yanmaya ekliyordu!

Kokteylde Alman Kültür Ataşesi-nin bulunması tabiiydi. Ancak, meş-hur Fikret Adil hariç, sanat tenkit-çilerinden hiçbirisi yoktu. Bununla beraber Ziyad Ebüzziya o tablodan bu tabloya koşarak onların yokluk-larını hissettirmemeye çalışıyordu. Bir zamanlar aynı işi hanımlar me-selesinde de yapan Ebüzziya'nın, ka-rısı Sonia'nın Avrupa'ya gitmesin-den beri çok düşünceli olduğunu söyleyenler var. Bizce, sadece saçı ağarmış, hepsi o kadar. Bu da her halde değirmende olmuş bir iş de-ğil!

Alev Ebüzziya'nın güzelliği ve za-rafeti tablolar kadar dikkati çek-i-

yordu. Muhtar Kocataş da hayli za-yıflamıştı!

Yâ, işte böyle sanat tenkitçileri ol-mayınca, işe seyirci karışınca dik-kat nerelere gidiyor...

Seramik kül tabağı

Kokteyller olmasa, dostlar birbi-rini göremeyecek. Kokteyller olma-sa, sanatçılar da insan yüzü göre-meyecek. Kısaca, kokteyller hayati-mıza hareket, sanatçılara bereket getiriyor. Davetliler, bu arada ufak tefek sanat hataları yapıyorlar ta-bii. Ama, ne de olsa bunu da sana-ta bir dönüş saymak lâzım. Örnek mi istersiniz: 25 Eylül günü Melike Abasıyanık'ın açmış olduğu seramik sergisinden tazesini verelim: Güzel-di yaptıkları. Bize sorarsanız, kendi-sini andıran Lâle üzerinde durmak isteriz. Ama, inanın, sigara tiryaki-leri kül tabağı hissi veren her sanat eserinin önünde durup sigaralarını-onlara silkmeyi tercih ettiler!

Balaban ve para makinesi!

İsmi etrafında gürültü yapmayı bilen ressamlarımızdan biri, belki de en başarılısı Balaban, 15 Eylülde açtığı resim sergisinde, köyü şehre indirivermiş. Sanatkarın, batılıların ilksel renkler dedikleri kilim turun-cusu, kilim alı, mavisini rahat bir şekilde kullanması, illurasyonu ha-tırlatan resimleri dikkati çekiyor. Bize sorarsanız münekkittleri-ikiye bölen Balaban'ın hususiyeti, kapita-lizme giden çalışmasındadır, deriz... Her bir resminin altında satılmış ol-duğunu belirten işaretlerin geliri-ni toplam yapmadık ama, küçüğüne kadar elde ne varsa paraya çeviri-veren sanatçının, bir gerçeği daha iyi anlamış olduğuna inanmış bulu-nuyoruz. Balaban, sanatın yalnız bir kıyafet, bir ideoloji işi olmadı-ğını, ölmezliğe küfürle gidilmediği-ni de çalışmalarında vermiş.

★

Bundan böyle sergiler çok!.. Kok-teyller çok!.. Tiyatrolar ve sinema-lar coook!.. Söylenecek söz de çok olacak tabii...

GİDEN - GÖREN

Gecekonducular sessiz yürüyüş yaptı. (Gazeteler)

— Zavallıların ses çıkaracak halleri mi var?

— Gözünüz aydın sayın yurttaşlar!..

Alooo!... Alo!... Burası Akbaba Radyo Ya-
yın Postaları!... 57 santimetre kısa dalgadan
Cumhuriyet Halk Partisi, 75 santimetreden u-
zun dalga Demokrasi Radyosu!..

Sevgili dinleyiciler, aziz okuyucular!..
Programımıza hoş geldiniz! Bu hafta size en
renkli bir müzik topluluğu olan C.H.P. Re-
vüsünden as san'atçıları sunmakla yayına
başlamış olacağız.

Biliyorsunuz ki yıllardanberi bu millete
çeşitli oyun havaları dinleten, her biri ayrı
değerde söz ve saz yıldızlarıyla demokrasinin
repertuarına yepyeni besteler ilâve eden C.
H. P. kadrosu, çok tatlı bir kaynaşma için
dedir. Bir taraftan (Fevzi Lütüfi gibi, Avni
Doğan gibi, İsmail Rüştü Aksal gibi) sesi kı-
sılanlar veya kısıtılanlar sahneyi terkeder-
ken bir taraftan da (Dr. Kemal Satır gibi,
Dr. Suphi Baykam gibi, Dr. Yurdoğlu gibi,
Dr. Öktem gibi) yeniden sahneye çıkanlar
var!...

Gidenlerin «sıhhi sebep» lerden gidişi,
gelenlerin hemen hemen hepsinin doktor o-
luşu acaba garip bir tesadüf müdür?.. Yok-
sa C.H.P. Revüsündeki ağır bir hastalığın ne-
ticesi midir? Orası belli değil!.. Bu kadar
doktora rağmen hasta kısa zamanda iyileş-
mezse herhalde yepyeni bir operasyona baş-
vurmak gerekecek sanıyoruz. En içten şifa
dileklerimizi sunduktan sonra mikrofonumu-
zu Kasım Gülek'e bırakıyoruz! Yıllar öncesi-
nin meşhuruur genel sekreteri, yıllar sonra-
sının Dr. Genel Sekreterine bakalım neler o-
kuyacak:

Satır, gel bu yola çıkma,
Ya gelinir, ya gelinmez!
Bu mâkam pek tekin değil,
Ya kalınır, ya kalınmaz!

Şap kaynayıp olmaz şeker:
Karşıdaki damat Toket,
Seni de kızığa çeker,
Ya bilinir, ya bilinmez!

Kurultay günleri yakın,
Kendini kendinden sakın!
Kulis tamburuna dokun,
Ya çalınır, ya çalınmaz!

Küllenir mangalda her köz,
Benden sana ilk ve son söz:
Siyaset denilen dansöz,
Ya salınır, ya salınmaz!

Gülek der ki: Hele hele,
Genel sekreterlik kal'e!
— Paşa yardım etse bile —
Ya alınır, ya alınmaz!..

Programımızın ikinci solisti, rest çekmeğe
alışık, gür kaşlı, gür sesli sanatkar Avni Do-
ğan!..

İhtilâl Halk Partisi pişirdi,
Kendi bile yaptığına şaşırdı,
Yemek pişti, başkaları aşırıldı,
El karın doyurdu, siz aç kaldınız!

Yiğit olan uğrun uğrun bakışmaz,
Put yaratmak C.H.P. ye yakışmaz!
Tarla - Rençber birbiriyle tokuşmaz,
Çorak tarla gibi kıraç kaldınız!

Avni Doğan çam değil, put devirir,
C.H.P. yi çektiği şut devirir!
Bozuk çarkı hangi dişli çevirir?
Bir sağım dişliye muhtaç kaldınız!..

Aziz dinleyiciler, sevgili okuyucular!.. Haf-
tanın son solisti, büyük devlet adamımız İs-
met İnönü karşınızda:

Bir garip çalgıdır elimdeki saz,
Mızrap bilir, perde bilir, tel bilmez.
En yüce dallarda yuva kurarım,
Ağaç bilir, kuşlar bilir, dal bilmez.

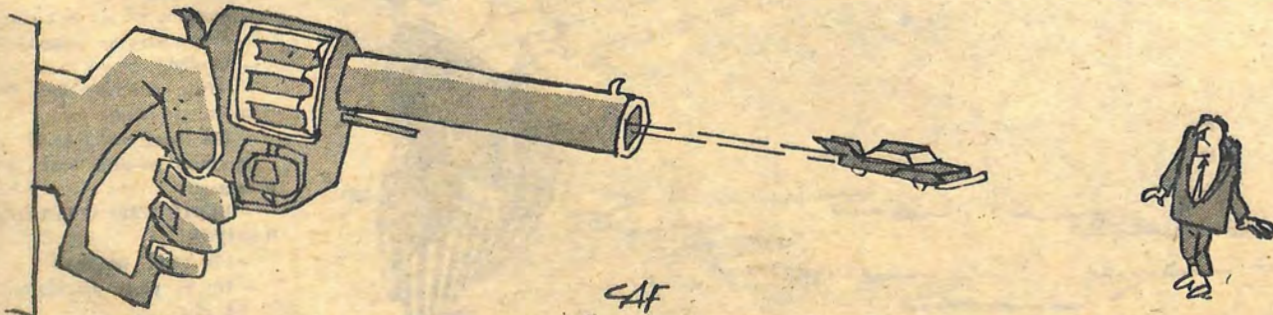
Kasıma yedirdim acı soğanı,
Gülerek yolladım Avni Doğan'ı,
Bizim parti tıpkı yolgeçen hanı,
Karşımda dayanan bir tek kul bilmez.

Kasım Gülek, Selim Sarper ve Erim,
Hepsini o biçim tutar, severim!
Çekilip gidene «Adiyö!..» derim,
Dudak bilir, kulak bilir, dil bilmez!

İstemem karşımda bir tek itiraz.
Ne kadar «As» varsa hep kurtlu kiraz.
Bunca yaştan sonra çekilmiyor nâz.
Benden başka kimse çıkar yol bilmez!..

Aziz dinleyiciler, sevgili okuyucular, bu
haftaki programımızı kaparken hepinize mut-
lu ve ümitli günler diliyoruz. Hoşça kalın!..

Trafik kazalarında ölenler çoğalıyor. (Gazeteler)

YAZISIZ

ULA VİRTO NE DİYİ?

COVRAŞ aşiretinin reisi Yusuf Ağa, konağının misafir odasında köy öğretmeniyle beraber sohbet ediyordu.

Sedirün baş tarafındaki köşeye Ağa uzanmıştı. Belinin altında kalın bir halı yastık, dizkapaklarının önünde de gümüş tütün tabakası duruyordu. Duvarlarda kabzası yaldızlı tüfekler, gümüş saplı kamçılar asılıydı. Tavandan sarkan iri bir lüks lâmbası, odanın içini pırıl pırıl aydınlatmıştı.

Yusuf Ağa, gümüş savatlı tütün tabakasını öğretmene uzattıktan sonra başını kapıya doğru çevirdi ve âdeta gök gürleyişini andıran bir sesle haykırdı:

— Ula Virtooo!..

Kapının öbür tarafından bir ses hemen cevap verdi:

— Ha bobam?..

— Ula itin enüğü, ge burlyla!..

Kapı açıldı. İri yarı, pala bıyıklı, saçları karışık, alını kırışık bir adam ürkek ve saygılı adımlarla eşikten içeri girdi.

— Ula Virto, beni dinliyorsın?

— Dinlamışem ha bobam!..

— Ula sen kaç yıldır bu gapıdasın?..

Virto, başını tavana dikti. Geçmiş yılların olaylarını zihninden geçirmeye çalışarak:

— Kerem et ki diyem, dedi. Gıtlığ oldığı sene Forforik dağının altındaki düzlüğe dari ekmişdiiz. Ha o sene gelmişem sizin gapıya!..

— Ula gıtlığ ne zoman oldı?

— Ne zoman olmuş ki... İşte o zoman oldı... Kör Hüssonun oğlu Silo, esgerden yengil gelmişdi... Şeherde ekmagin hükümet koğıldiylen satıldığı sene... Alaman - Urus gavğaya başlamışıdı ya, o sene işte...

— Ula demak ki oşağı - yoharı yiggirmi senaya yahin!..

— Doğri, o gader olmuşdır!..

— Ula yiggirmi sena dimak, bir eşşagin ömrü dimak... Bu gader yıl bizim gapıdasın, ağandan heç bi vukuat, heç bi beybahlıg gördün mi?

— Hâşaaaa!.. Ağami ağzına alan ağızlar çarpılır!.. Kim demiş bu lâf!?

— Kim dıyacak?.. İstanbul mel-

mekâtinin gazata mamurları yazıy! Ula Virto, ahan hoca afandi da ya' nimizda!.. Eyi annat ki o da eşida!.. Doğri söyle, sen bizim gapıya geldiğinde neyin varıdı?..

— Neyim varıdı ki Ağa, araziyaam hap rahındaydı. Pank borcım varıdı. Dizgapıgımda yılançığ yarası varıdı. Başga heç bi şeyim yoğıdı!..

— Ula Virto, dınına, imonına e-sahini söyle, şimdik nayın var?

— Nayım yoğ ki?.. Söylamesi oypl iki tene eşşagim vor, gatrım var, birgaç bölük araziyaam var.. Evel Allâ soyna Ağamin sayasında heç bi noğsanisi yohh şükür!..

Virto anlatırken Yusuf Ağa bir yandan öğretmeni, bir yandan da emektar uşağını tetkik ediyor, arasıra da sağ elinin parmaklarıyla birer koç boynuzu gibi yanaklarını göğleyen bıyıklarını buruyordu.

Başını öğretmene çevirdi:

— Hoca, dedi, eşittin mi Virto-nun ifodasını?

— İştittim efendim!

— Göğda Allâ, yerde gul, ahan

burada da sen şahat ol ki bu ifoda doğridir!.. Gazata mamurlarının yazdığına ne bahısın!.. Ağalar ahalı soyıymış da, yoh ağalar fıkaların araziyasını gasbediymiş da, bülmem ne çeşit hovadıs!.. Ula Hoca, Allâyı sevar ısan, sılaya gavuşıyasın yalan gonışırsan, sen söyle: Ağalığ burada mı çoğ, yohsa şehirlerde mi?.. Biza Ağa diyan gazata mamurlarının ağası yoh mı?.. Bizi sürgine çolışanların ağası yoh mı?.. Biz mi ahan burada ahalinin araziyasını elinden alırığ, yohsa o büyük afandılar mı istimlok ganun-nemesi çıkarıp fakır fıkaranın malini mülkini yhiylar?.. Biz mi kaç-çaçılğ yapırığ, yohsa gümrık gapısından gosgoca tomafılları, sandığ sandığ malları geçiranlar mı?.. Yusuf Ağa coşmuştu. Bir an sustu. Sigarasından derin bir nefes çekti.

— Ula Hoca, dedi. Gosgoca hükümet içinde bila o diy ki banım sözüm olacağ, ötaki diy ki yoh banım sözüm olacağ... Bu ağalığ dağlı da nadır? Bu melmakette 55 ağa dağlı, 55.000 ağa var gardaşım... Bizim günahınız ne?.. Ahan görülsün şın Virtoyuu... Gulagınnan da eşidiy-sin... Virto bu gapıya geldiği zoman türkçe bilâ biliniydi. Şimdi bi intiham etsan mektav talabasından çoğ annıyl her şey!.. Ula Virto, berl gel!..

Virto biraz daha beriye geldi. Yusuf Ağa, uşağına oturacağı köşeyi işaret ettikten sonra öğretmene döndü:

— Ula Hoca, obu baham alındakı cerıday! da dınnasın Virto!..

Öğretmen elindeki gazeteyi yavaş yavaş okumaya başladığı zaman Virto yalnız kulaklarıyla değil, gözbebekleri, topukları, elleri, ayaklarıyla onu dinliyordu.

— «ATLANTİKTE BİR GEMİ TAYFUNA TUTULDU»

Yusuf Ağa Virtoya döndü:

— Ne dedi anlamışsan?

— Anlamışım... Atların gemine afyon dutun, dedi.

— Ula at nırda, gem nırda?

— At ahırda, gent da eyerin başı-na asılı!

— Ula oni demirem sana! Gazata memurlarının yazdığına gulah vır! Ne diyi gazata?

— Atların gemini söyly!..

— Ula Hoca, sen söyle, ne diyi?

— Efendim Atlantik denilen bir büyük denizde bir gemi fırtınaya, tayfuna tutulmuş!..

— Annadın mı şimdi Virto?

— Anlamışam ha bobam!..

— Ne diyi?

— Afyon dutulmuş diyi... Demak orda da kaççağçılar var!..

— Ula Hoca, başka bi yer ohu! Öğretmen bu defa başka bir sü-tuna geçti:

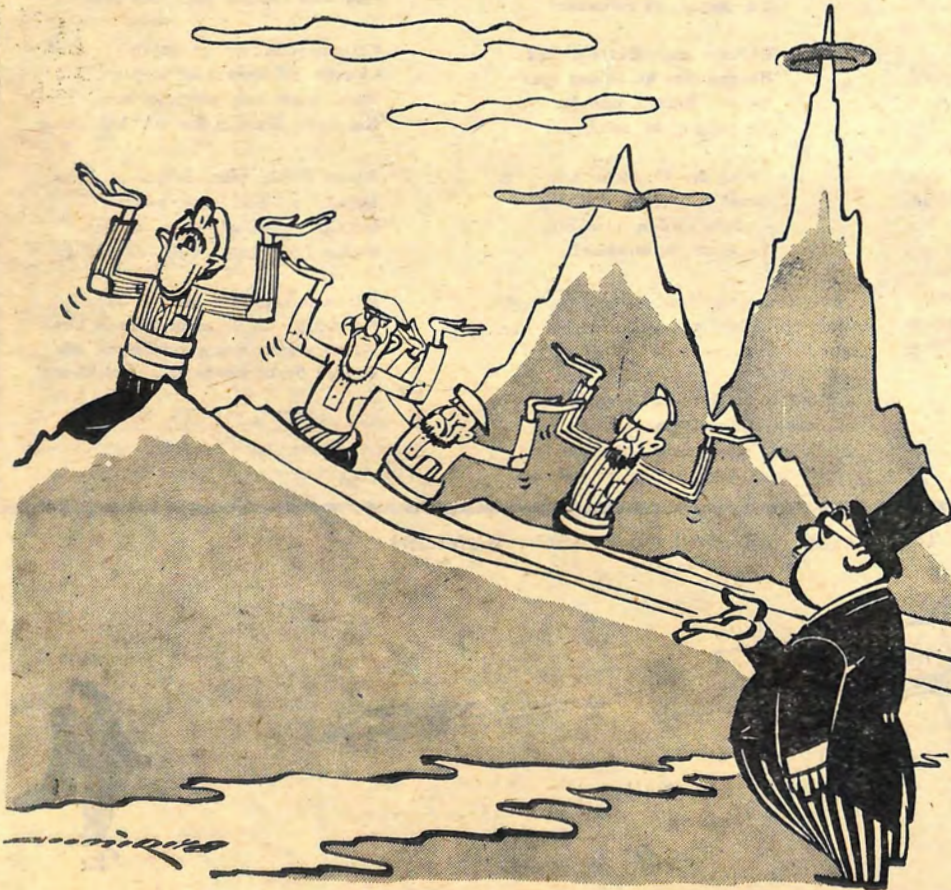
— BÜSTÜ PARÇALAYANLAR A-RANIYOR!

— Ula Virto, ne diyi?

— Dıy ki, postu parçalayanlar a-raniyl, diyi!..

— Ne posti ula?

— Bilmerem ne posti.. Ya guz!

— Biliyorum, Allahtan ekmek, su değil, af istiyorsunuz, değil mi?

postl, ya da goyln postll..

— Ula Hoca, başga bir hovadls o-
hu!

— TEMELLİ SENATÖR...

— Ula Virto!

— Ha bobam?

— Ula ne diyi?

— Temelli sen otur, diyi.

— Ula ne demek senatur?

— Ne demagi var ml.. İşte eyle
söyliyi.. Temelli sen otur, diyi. Ya-
nı giyamete gader sen otur, biz de
dolaşag diyi...

— Ula Hoca sayfayı cavar!

Öğretmen bir başka sayfayı oku-
maya başladı:

— İSMAIL RÜŞTÜ AKSAL VE
HALEFİ...

— Ula Virto, ne diyi?

— İsmayılın Rüştünün lafini e-
diyi..

— Ediyi de ne diyi?

— Diy ki, İsmayıl da, Rüştü de
ağsakallı va hanafi mazhabındandır,
diyi!

— Ula Hoca, yeni bir yazı ohu!

— PROTOKOLU ÇİĞNEYENLER
BELLİ OLDU!

— Ula Virto annadin ml?

— Annamışam ha bobam!..

— Ula ne diyi?

— Portakali çiğ yiyenler ballı ol-
dı, diyi.

— Ula sen portakal yemişisan?

— Yemişam!.. Esgerlikde yemi-
şam, hasdelüğe yemişam!..

— Ula portakalın çiği, bışmış ol-
lur?

— Allâ blür... Büyük şehirlerde
ola kl çiğ yiyanda garın sancısı ve-
rir diya bışırirlar!..

— Ula Hoca, başga hovadise geç!..

— TRAFİK KAZASINDA BEŞ Kİ-
Şİ ÖLDÜ!

Ağası sormadan Virto atıldı:

— Vah vah, Allâ iraymet eyla-
sın!..

— Ula Virto ne diyi?

— Terafi nomazında beş gişi öl-
miş, onu söyliyi!..

— Ula Hoca, yazıyı dağıttır!

— BULGARLARLA TİCARET AN-
LAŞMASI...

— Ula Virto ne diyi?

— Bulgur ticareti diyi!..

— Ula Hoca, başga yerden ohi!

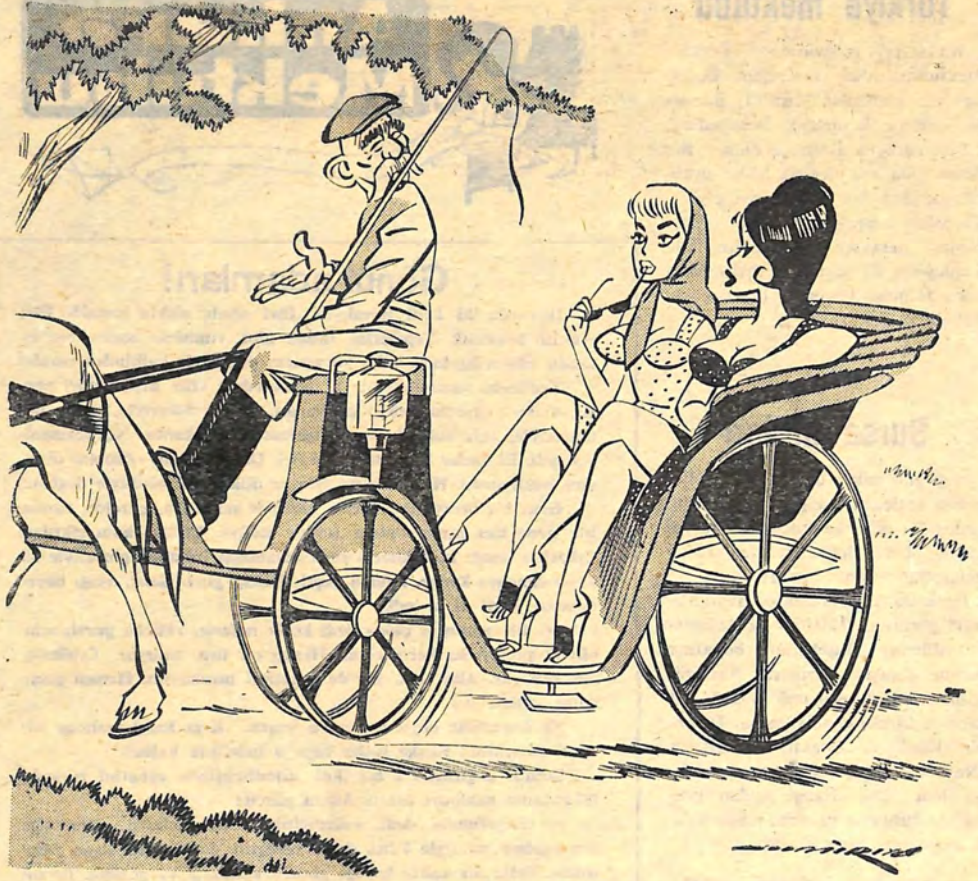
— ORTAK PAZARA GİRİYORUZ!

— Ula Virto, ne diyi?

— Ortağıynan bazara gediymiş, ol-
nı söyliyi!..

Yusuf Ağa, uşağını odadan dışarı
çıkardıktan sonra öğretmene dön-
dü:

— Başga yerda eşitsan belkim i-
nonmazdın, şimdik gözünnen gör-
din, gulağınnan eşittin. Aha bu Vir-
to, bizim gapıya gelanda bu lâfla-
rın heçbirine cuğap veramazdı..
Künyasını blla türkça söylemak
mümkünlüsi yoğıdı. Ne örganmışsa
ha bu gapıda örganmışdır. Şimdi
haddına bahtına sen söyle: Mekta-
va getse bugadar lafl örganmak ol-
lur idi? Bir de blza ağa diylar... Ula
gardaşlm, blz hem ağayığ, hem bo-
bayığ, hem hocayığ! Bizim gibi sa-
hapları olsaydı ha bu melmekât bey-
le ml olurdu?.. Şemsi BELLİ

— Kurbağalıdereye yaklaştık bayanlar... Gaz maskelerinizi takın!

Birinci dünya savaşı sonunda
Avusturya - Macaristan İmpara-
torluğu çöktüğü zaman, Maca-
ristan kralı ve Avusturya İm-
paratoru Charles önce İsviçre-
ye iltica etmiş, sonra da galip
devletler tarafından bir adaya
sürülmüştü.

Avusturya'dan kopan Maca-
ristan, tahtında kral bulunma-
masına rağmen, kraliyet olma-
ya devam ediyordu. Bir süs A-
miral'ini kral naibi olarak tay-
in etmişlerdi.

Bir rivayete göre o tarihler-
de Avrupa İşleriyle fazla ilgili
olmayan Amerikan devlet adam-
ları, Macaristan hakkında bilgi
edinmeye niyetlenmişler ve uz-
manlara:

— Macaristan ne menem bir
devlettir, diye sormuşlar.

— Bir kiralıktır efendim.

— Ya, peki kiral kimdir?

— Kiral yoktur efendim, bir
Amiral kiral naibidir.

— Bir Amiral ha? Deniz kuv-
vetleri çok mu önemlidir Maca-
ristanın?

— Hayır efendim, Macarista-
nın denizi yoktur.

Amerikalılar kırılsız kırıllı-
ğı ve denizsiz Amiralliği bir
tür türlü anlamıyarak bu işe çok
şaşırmışlar ve bol bol gülmüş-
ler.

Son zamanlarda Türkiye'nin

ŞEYTAN
diyor ki

Öyledir!

durumuna baktıkça hep bu hi-
kâyeyi hatırlıyoruz.

— Türkiye nedir?

— Bir Cumhuriyettir.

— Ya, demek halk siyasi
kaderine hâkimdir.

— Pek de sayılmaz. Çünkü ba-
zı bölgelerde toprak köleliği
devam eder. Köylüler köylerle
beraber alınıp satılırlar. Geçen
hafta bir milletvekili bir avu-
katı «Köyleriyle köylüleri bana
satacaksın» diye tehdit etmişti.

— Allah Allah, bu ne biçim
Cumhuriyet? Peki bu Cumhu-
riyetin şekli nedir?

— Bir demokrasidir.

— Yani parlamentoda her sınıf
temsil edilmekte, devlet idare-
sinde fiilen rol oynamaktadır.

— Pek de öyle değil. Parla-
mentoda yalnız işverenleri ve

büyük arazi sahiplerini destek-
leyen partiler vardır. İşçilerin
partisi yoktur.

— Ama herhalde vatandaşlar
arasında eşitlik tamdır.

— Pek de değil. Fakirler has-
tahanelerde yatacak yer bula-
maz, resmi dairelere başvurduk-
ları zaman istidalarına aylarca
cevap verilmez. Kolay kolay ço-
cuklarını gönderecek okul da
bulamazlar!

— Ama herhalde hükümet â-
dil bir tutumdan yanadır.

— Pek fazla değil. Çalışan-
larla memurlar bütün vergilerin
yüzde altmışını öderler. Büyük
arazi sahipleri hiç vergi öde-
mezler. İşverenlerle tacirler, ça-
hıştırdıklarından ve en az kaza-
nanlardan daha az vergi öder-
ler...

— Peki buna bir hal aramak
için mücadele eden yok mudur?

— Vardır ama, bu mücadele
tehlikelidir. Böylelerini hükü-
met de tutmaz, iş verenler de...

— Yaaaa, doğrusu biraz ga-
rip...

— Evet biraz garip bir de-
mokrasi, biraz garip bir Cum-
huriyettir bizim Türkiye ama,
bize pek tabii gelir bu...

— Eh, mademki öyle... Pira-
dello'nun eseri gibi: «Size nasıl
gelirse öyledir!»

Şeytançekici

Türkiye mektubu

Bu sefer, sohbetime «Türkiye Mektubu» adını vereceğim. Dolaşım son günlerde... İzmir'i, Bursa'yı, Aydın'ı, Denizli'yi, İstanbul'u... Son uğraşım İstanbul oldu... Bir Ankaralıda çok değişik hisler uyanıyor İstanbul sere serpeliliyle... Taşından toprağından değil, taşı toprağı herkesçe malum, üzerinde durduğum iki şeyinden bahsedeceğim. İkincisi küçük bir hikâye, Akbaba'ca çok zarif!..

Bursa anıtları

Hey gidi yalan dünya hey!... Bir insanı katleden buz gibi asılıyor da, neden bir anıtı katleden kolunu bacağımı, kafasızlığını sallıya sallıya dolaşabiliyor anlıyamam!..

Bursa'da Yeşil Türbeyi, Yeşil Camiyi gördüm... İkinin de kubbesi katledilmiş: Kubbenin boğazına pembe çimento vurularak biri, günahkâr karası sıvanarak öbürü!.. O zarif yeşillikler mahvolmuş... Türbenin filmi çekilecekti. Filmcilerin (Nato mensuplarıydı) karşısına şu problem çıktı: «Hangi açıdan çeksek de kubbesiz çeksek...» Sonra içlerinden biri bana döndü:

«— Siz» dedi çıkışma yoluyla, «Neden anıtlarınıza saygı göstermiyorsunuz?.. Bir güzel sanatlar Bakanlığınız yok mu?»..

Özel bir Bakanlık, yokluğuna yok.. Saygıya gelince... Neye karşı saygımız var ki anıtlara karşı olsun!..

Bunu demedim. Kem etmek, küm etmek ne güne duruyor? İşte öyle yaptım ben de...

Daha çok anlatacaklarım var, ama yersizlikten kısa kesmek mecburiyeti var.

Şimdi Ankara'dayım. Gene gelecek hafta size Senatoda «patlatıldan», Meclisteki didişmelerden... «Tansel şunu demişten... Gürsel bunu demişten» bahsederim bol bol! Şöyle bir açık havada tur atmak iyi oldu bu hafta!

Gönül adamları!

Duvarda iki kedi boyahydı. Biri siyah, şişkin yanaklı. Biri eflâtun küçücük. Tepelerini, tabak gibi, yumurta sarısı bir ay tehdit ediyordu, kara kollu bir ağacın dallarıyla kalbinden yaralı!

Kedilerin yanındaki bir iç pencereden, «Bir kişiye dört porsiyonluk» yoğurtlu kebab çıkıyordu, kıvrık biberiyle, yanık domatesiyle, ağız sulandırıcı manzarasıyla! Lokanta, Nuruosmani-yedeydi. El kadar iki kattan ibaretti. Dopdoluydu. «Zamanı olan» sıra bekliyordu. Herkes birbiriyle ve dükkânın sahibiyle dosttu...

Genç bir üniversiteli girdi... Önünde sarışınca, güzelce, sunice bir genç kıza muhabbetten iteliye iteliye. Yukarı kata çıktılar. Çıkarken aşağı kattakiler kızın bacaklarını izlediler gözleriyle tâ kayboluncaya kadar. Zaman geçti. Hesap gitti. Genç, aşağı heyecandan yüzü al al indi...

«— Bir yanlışlık oldu» dedi kesik nefesle, «küçük porsiyonla büyük porsiyonu karıştırdım. Hesap on lira tutuyor. Cebimde altı lira var. Alın onu. Bir de ceketimi bırakayım. Hemen para bulur getiririm.»

Ne önemlidir böyle şeyler bu yaşta. «Kıza karşı mahcup olmak» ölümdür! Keşke hisler hep o incelikte kalsa!

Sonra, değirmenlik bir kol döndürüşüyle ceketini çıkardı, lokantanın sahibine uzattı. Adam güldü:

«— Beyefendi» dedi, «istediğiniz zaman ödeyin... Ben size bir ağabey sıfatıyla 4 lira daha vereyim de, on lira olsun yanınızda. Belki bir kahve içmeğe götürürsünüz...» Ve gözüyle tavani işaret etti... Genç çocuk ağlıyacak gibiydi:

«— Çok minnettarım» dedi, bilemezsiniz ne kadar minnettarım...»

«— Normal şeyler için minnettar olmayınız hayatta. Ben si-ze ağabeylik yapmakla şeref duyarım...»

«Normal şeyler için minnettar olmayın...» Bu az duyabilecekimiz bir sözdü hayatta. Bize fenalık etmiyene bile minnettartız biz nerdeyse!..

Genç adam yukarı kata tekrar çıktı ve biraz sarışınca, biraz güzelce, biraz sunice ve uzak ve yakın dünyadan son derece habersiz kızla geri döndü. Lokantadakiler tekrar gözlerini kızın bacaklarına kaldırdılar...

Birkaç dakika sonra geri dönüyordu çocuk nefes nefese:

«— Buyrun» dedi... «Buldum bir arkadaştan. Çok teşekkür ederim size...»

İki gündenberi dünyada daha hafif dolaşıyorum. Zarif iki gönül adamı gördüm İstanbul'da... Ne parlâmentodaki kavgaları getiriyorum gözümün önüne, ne adı menfaat çarpışmalarını...

İki gündenberi bu küçük olay beni bir başka iklimde yaşıyor... Ölmeyen çok şey varmış meğer dünyada... Çooook!

İşte İstanbul hâtıralarım.

Meşhur gemi

Geldiği gün İstanbuldaydım... Böyle gemilerin anonsu biraz üst perdeden yapılır: «Brigitte Bardot gelecek» denir meselâ... Çıka çıka berberi çıkar. Aslında berberi daha işe yarar ya... Hiç olmazsa kızcağızı neden o kadar «karışık» taradığını sorabilir, birşey öğrenebilirsiniz. Brigitte Bardot'dan o kadarını da öğrenebilirsiniz... Gepgenç muhabirler bakıp bakıp gözlerini çalkalar orasının girintisinde, burasının çıkıntısında... İşte o kadar!

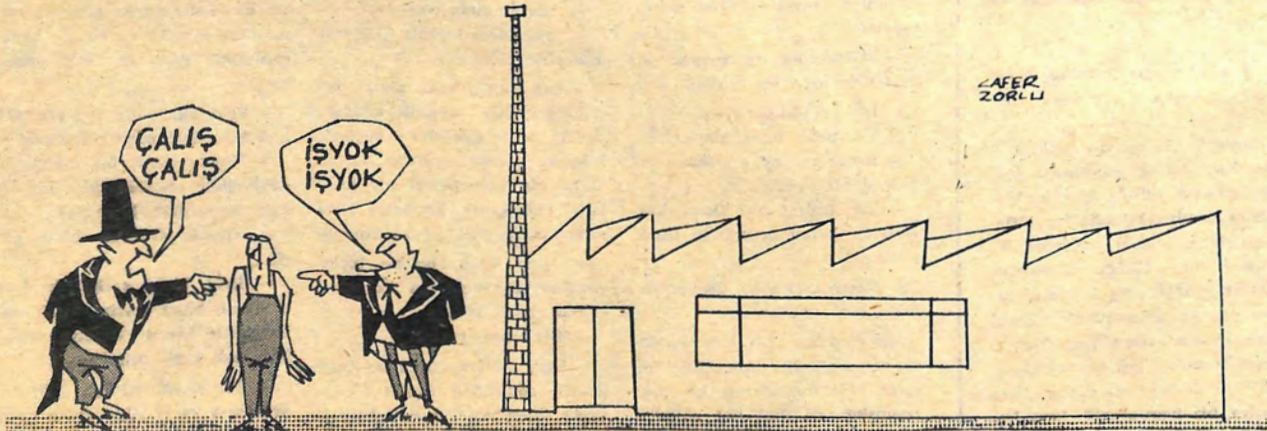
Meşhur gazete yazarı Raymond Vartier, gelecek derler... Onun yerine «Match» dergisinin musahhihi gelir... Falan filân...

Bu sefer de öyle oldu: Ava Gardner'in topraklarımızı ayak basacağı söylendi, gele gele boğa enseli sevgilisi geldi ve biz o boğa enselinin günde (Allah sayısını arttırsın) 800 aşk mektubu aldığını öğrendik. Dünya görüşümüz genişledi! Sekiz yüz mektubu günde 8 sekreter okuyamaz. Okuyamazsa nereden sekiz yüzünün de aşk mektubu olduğu bilinir?.. Neyse, böyle «arttırmalara» takılmayalım, dünya «arttırmalarla» yaşıyor...

Bu «AKDENİZ» in amacını biliyorum: Niyet iyi, tatbikat, gene her tatbikat gibi. Niyet, turizmi geliştirmek...

Turizmi geliştirmek için «zorla» gazeteci ağırlamak aşınmış yol... E-lâlemin gazetecisi resmî ajans değil mi: «Gerek güzellikleri, gerekse iklimi» diye okunmaz yazılar döşesin... İran Şahını memleket içinde Farahıyla, Rızasıyla bir geziye davet edin de bakın, bütün dünyanın kalemleri nasıl oynar... Ertesi günü Pamukkale'nin de dünya gazetelerinin birinci sayfelerinde çıkar pamuk pamuk, Hoşap kaleniz de burç burç işgal eder dünya basınında «baş köşeleri»... Amma bin itme kakınayla Ava Gardner'in sevgilisini veya bilmem hangi onuncu sınıf gazeteciyi sultanî törenlerle vapurun güvertesine çıkarmak pek işe yaramaz. Yalnız kendi gazetelerimizde boğa suratlı resimler çıkar o kadar... İlgilere selâm ola!

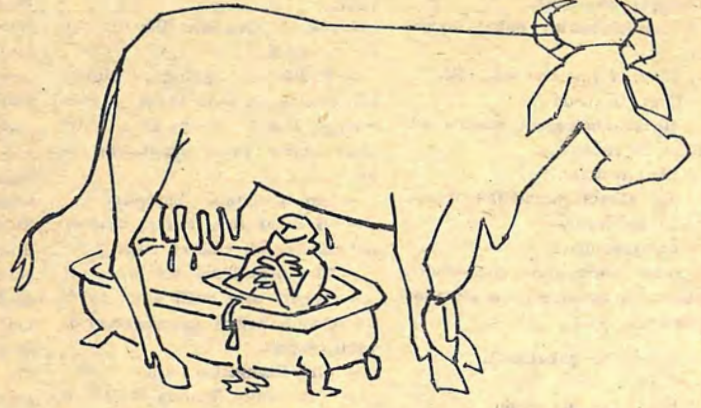
Nimet ARZIK

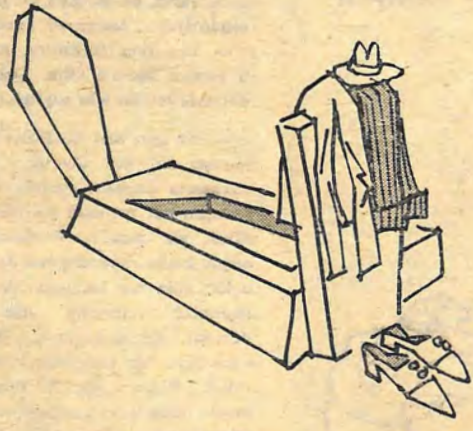
YAZISIZ

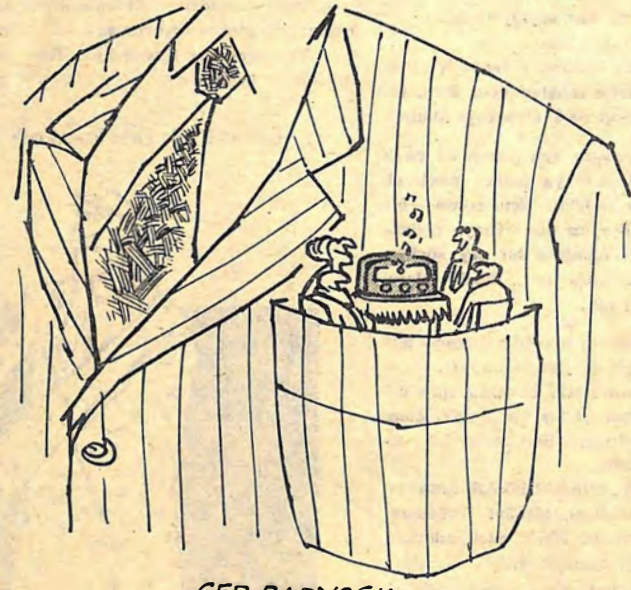
YAZISIZ

YAZISIZ

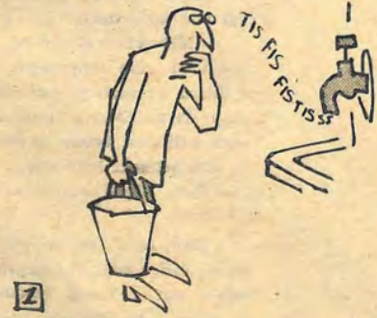

YAZISIZ

CEP RADYOSU

YAZISIZ

2

2

3

TURİSTİK Kalkınma Planı

— Alo... Neresi orası efendim?..
Neresi?.. Anlıyamadım.. Hah, Bak-
kal Haralambo mu?..
— Haralambo'sun bakal tükani-
dır..
— Müsü Haralambo sen misin?..
— Evet, buyurun..
— Haralambo'cuğum, senden çok
mühim bir ricam var..
— Siz kimsiniz?..
— Ben Gönül.. Gönül Daldaaçan..
Tanıdın mı beni?..
— Tanıyamadım..
— Hani canını, geçen gün senden
koskoca bir paket pamuk almamış
mıydın?..

— Pamuk bir paket mi?..
— Eve!..
— Almış isen ne olmuş?..
— Haralambo'cuğum, çok mühim
bir ricam var senden... Hani bitişik-
teki Zümbül apartumanının 7 num-
arasında Evdoksiya oturuyor ya... Bi-
liyor musun?.. İşte onu bir dakı-
ka çağırır mısın telefona?..

— Bekâr kıızı söylüyorsun?..
— Hah, işte onu..
— Vire kuzum, tükânın içerisin-
de altı tane müşteri dolu iken, tü-
kân bırakıp da 7 nümeroya çıkılır?..

— Nonoşum, sen çıkma da çıkar
çıkısın.. Ben oraya gelince çırağa el-
li kuruş veririm. Hem sonra, bir
şey söyleyeyim mi?.. Oraya gelince
senin de kulağına bir şey söyleye-
ceğim, anladın mı?.. Hadî Hara-
lambocuğum..

Haralambo, istemiye istemiye ah
zeyl tezgâhı yanına bıraktı:
— Dimitroool.. Fonaksa epta nu-
mero.. Ani bi kız var orada, Züm-
bül apartuman.. Sarı sağlı.. Çar, te-
lefon gelin..

Dimitro, elindeki kiloluk arap sa-
bunu torbasını, bisküvi torbasının
içine bıraktı. Nazlı, edalı adını lar-
la kıızı çağırmağa gitti.

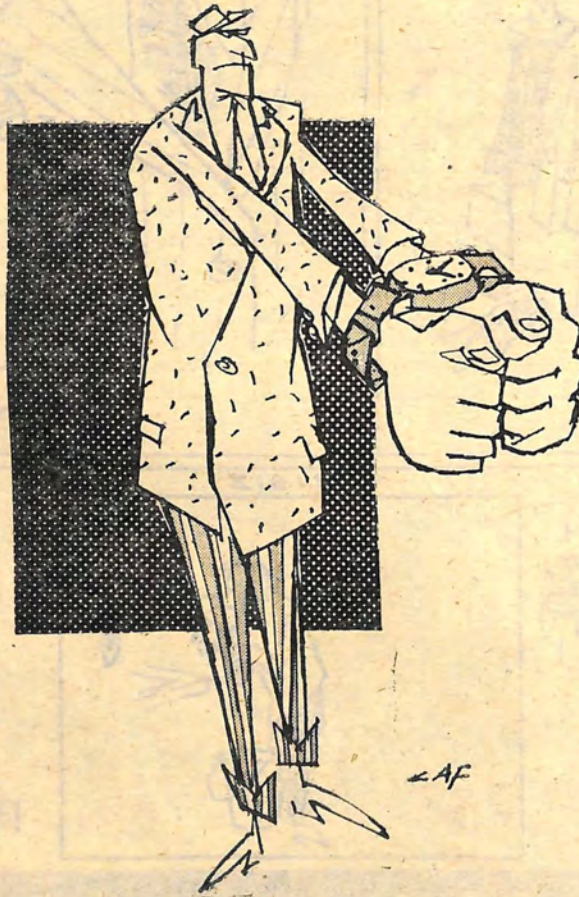
Gönül Daldaaçan, elinde telefon,
benzin istasyonunda, sabırsızlıkla
Evdoksiya'yı bekliyordu. İç içine
sığmaz bir hali vardı. Ama yan göz-
le de, benzin almak için yanaşan o-
tomobilleri kolluyordu. Eski model
bir Mercedes, benzin pompasına so-
kuldu. İçinde beyaz gömlekli bir a-
dam vardı. Arabadan inip kaputu
açtı. Gönül, adamın elliden yukarı
olduğunu kestirince başını çevirdi.
Mercedes'ten sonra, benzin pompa-
sına bir Desoto yanaştı. İçerisi ka-
labahk olduğu için, Gönül onunla
da ilgilenmedi. Ondan sonraki O-
pel'de iki sevgili vardı. Gönül, on-
dan da bir iş çıkaramıyacağı an-
ladı. Neden sonra, telefonun öbür
ucundan bir ses geldi:

— Hello..
— Hello, Evdoksiya, sen nıslın
şekerim?..

— Ben Evdoksiya..
— Ben de Gönül.. Nasılsın şeke-
rim?..
— Mersi, efbaristo.. Bir şey var-
dır Gönülcüm?..
— Evdoksiya, hayatım.. Sinirle-
rim öyle bozuk öyle bozuk ki anla-
taman.. Bitün âsabım 69 a yattı.
Gece sabaha kadar uyumadım kör
olayım..
— Vire ne olmuş?.. Söylesene..
— Bak hayatım.. Benim elimden
bu günlerde bir cinayet çıkacak..
— Vire beni öldürezeksin?..
— Hayır, seni değil ama, şu E-
vangeliya kaltağı, namussuzum bı-
çakhyacağım..
— Angi Evangeliya bu?..
— Hani canım, Madam Anjel'in e-
vinde çalışan kaltak var ya..
— Annadım.. Ne yapmış kuzum
sana?..
— Daha ne yapacak şillik?.. Ya-
rın Fransız donanması geliyor ya!..
— Evet..
— Daha şimdiden «Dolmabahçe
rıhtımı benimdir» diyormuş..
— Yok söylemez Evangeliya.. De-
dikodudur belkim de..

— Dedikodu değil.. Mısaf çarpsın
Sabahat'e söylemiş.. Sabahat'le be-
raber Dolmabahçe rıhtımını tuta-
caklarmış..
— Vire yalandır..
— Eğer ki yalanım varsa, Allahın
keskin kılıcına geleyim..
— Nasin söyler bunu Evangeliya?
— Söylemiş.. Sabahat'e söylemiş..
Sözde, ikisi orasını alacakmış. Stad-
yumun karşısındaki merdivenleri
Sıranuş'la Güler alacakmış. O mer-
divenlerden Parkotel'e kadar olan
yol Suna ile Mukaddes'inmiş. Bana
da kala kala, Taksim'de Opera'nın
önü kalacakmış.. Sen ona söyle..
Ben öyle karının babasının mezarın-
da, kaba etimle çengel sakızı çiğ
nerim..
— Vire dur şimdi.. Konuşma boy-
le ofkeyilen..
— Konuşurum helbet.. Sen olsun
konuşmaz mısın?.. Amerikan Donan-
ması gelir, karı rıhtımda.. İngiliz
donanması gelir, karı rıhtımda.. İ-
talyan donanması gelir, karı gene-
rıhtımda.. Bu donanmalar geliyorsa,
sırf Evangeliya kaltağı için gelmiyor
ya.. Umum hepimiz için geliyor. Biz

İsviçreli bir saat kaçakçısı yakalandı. (Gazeteler)

Keleppel

Adnan Veli

ekmek yemlyecek miyiz yanı?..

— He, doğru konuşursun.. Yakış-
maz böyle seyler.. Biz, birbirimiz
düşünmeyince olmaz ki.. Kim yap-
mış bu taksimat?..

— Kim yapacak?.. Kendisi yap-
mıştır. İlk önce kendisinin ne mal
olduğunu bilsin de ona göre konu-
şsun. Bak yalanım varsa, anam ka-
birde kibleye ayak versin, dün değil
evvelisi gün o şıfıntıyı Osman-
bey'deki eczanede penisilin iğnesi
yaptırırken görmüşler. İsini lâzım
değil, sağlam yerden duydum bu-
nu. Ama karının hiç bir şey umu-
runda değil ki.. Milletini, memle-
ketini bir parçacık düşünse yapmaz
bunları. Hani eski bir polis mü-
dürü vardı, ne demişti bir gün bize
müdüriyette, hatırlıyor musun?..

— Ben onu ısıtmışım, ama ben
o zaman İzmir'e idim. Çok iyi a-
dammis mudur için soylerler..

— Bir gün bizi Müdüriyette top-
lamıştı da, şey demişti: «turizm
dâvasının öncüleri sizsiniz. Rıhtıma
yanaşan her geminin yolcularını ilk
siftah siz mısafir edeceksiniz» de-
mişti. Ondan sonracığıma da demiş-
ti ki; «Siz bu kalkınma dâvasında
hepimize rehberlik edeceksiniz»
demişti. «Memleketin çektiği döviz
sıkıntısını siz hafifleteceksiniz» de-
mişti. «Sizin sayenizde ithalat ar-
tacak, memleket zenginleşecek» de-
mişti. Daha neler neler söylemiş-
ti. Onun demesine göre bu mem-
tekette en başta biz geliyormuşuz.
Söylediklerinin hepsi aklımda kal-
madı tabii. Koskoca müdür yalan
söyllyecek değil a.. Helbet bir bil-
diği var ki söyledi..

— Naturelement şerimu..

— Yani senin anlyacağın, hepimi-
ze düşen bu vazifeyi, şıfıntının biri
çıkıp da ecnebiyeye hastalık aşıla-
mıya kalkarsa, benim vicdanım bu-
na razı gelemez kardeşim.

— Peki, şimdi ne yapmak ister-
sin sen?

— Hah, onu söyleyeceğim. Sen
hemen evden çık... O evangeliya ka-
tağına uğra.. Kendi kendine evin-
de oturup da taksimat plâni yap-
masın. Biliyorum, o, İkinci Hayatlı-
ye güveniyor. Ama el elden üstün-
dür. Ankara'nın büyük adamlarını
telefonda saydırmasın bana.. Ben

daha yirmi dört yaşında kariyım. Onun gibi etlerim sarkmadı. Rumdur, yabancıldır diye ses etmiyorum ama, bunun da bir hududu vardır. İnsanı zorla ırkçı yapıp Adalet partisine yazdırmasınlar!.. Sen o leşe söyle, Fransız donanmasında rıhtını benimdir.. Eğer ki o da gelmiye kalkarsa, ben de ona öyle bir yaparım ki, ömrü billâh sürüm sürüm sürünür...

— Ne söylüeyim ona ben?..

— De ki, «Gönül'ün dostları randevu evlerinin kalkınması için bir plân hazırlıyorlarmış. Edepsizlik ederse o plâna almayız onu..»

— Nasin plândır bu?..

— Aaaa, haberin yok mu?.. Bu plân için Paris'ten Madam Margari-ta adında bir mutahassıs getiriyoruz. Bu madam Margerita Tanca'da çalışmış, Marsilya'da çalışmış, Casabianca'da çalışmış, Cenova'da çalışmış, turizmi Avrupa'da hep o yürütmüş. Şimdi İstanbul'da çağır-dık.. Buradaki randevu evlerinin iyice inceledikten sonra raporunu verecek, biz de beş yıllık bir plân yapacağız...

— Vire çok eyi bir seydır bu.. Fakat bes sene çoktur, epimiz yaş-lanacayız... İki sene eyidir...

— Bakalını, kadın gelsin de, sene-sinl sonra konuşuruz. Yalnız sen-den tekrar rica ediyorum. Evange-lyia plâna girmek istiyorsa, Rıhtım işini aklından çıkarsın..

— Peki Gönülcüm... Ben ona soy-lerim. Gelmesin rıhtımda...

— Gelmesin tabii.. Sen geleceksin ama, benimle geleceksin...

— Sen na in istersen ben oyle yapacayım...

— Sen şimdi Tülay'ın korsesini iste, iki gün için... O korse çok ya-kışıyor sana. Güzelce banyoyu yap. Yarın berbere de gitt, saçlarını yap-tır. Öğleden sonra dört buçukta ba-na gel.. Ayazpaşa'dan tıptı tıptı iniveririz rıhtıma. Ondan sonrasını bana bırak...

— Çok merci Gönülcüm. Çok eyi kızsın..

— Ayol ben bunu kendim için de-gil, memleket için yapıyorum şe-kerim.

— Vire Parti Başkan gibi konu-suyorsun...

— Sen Başkanı maşkayı bırak da, yarın en geç saat dört buçukta bu-lun... Bu gece de fazla yorma ken-dini... Bakarsın yarın fazla iş olur.

— Peki...

— Hadi, seni çok tuttum telefon-da... Yarın daha çok konuşuruz. Şimdilik Allahaismarladık nono-şum.

— Çok merci Şerimu...

— Madama da selâm söyle. Ban-yoyu badana ettirdi mi?..

— Öbür haftaya yapacak...

— Çok ayıp oluyor müşterilere.. Haydi Allahaismarladık..

— Güle güle şekerimu.. Efharis-to parapol..

Adnan VELİ

MİLLETLER GÜLÜYOR

Nasıl İstersen

Piyas yazarı Mr. Gordon tayya-re ile daimi yaptığı yolculuklar-dan birini yapıyor New York'tan Chicago'ya gidiyordu. Bu a-rada yeni yazdığı piyesin konu-sunu düşünen ve iyice dalmış bulunan Mr. Gordon penceresi-nin önünden paraşütle birinin geçtiğini gördü. Paraşütlü adam ona bağırdı:

— Haydi siz de atlayın!

— Niçin athyayım? dedi Mr. Gordon. Burada rahat rahat o-turuyorum...

Paraşütlü:

— İyi ya siz bilirsiniz... diye cevap verdi. Ben sizin pilotunu-zum da bir kere söylüyeyim de-dim.

Mazeret

Kadın, sabaha karşı üçte ge-len kocasına çıktı. Adamcağız:

— Bana böyle bağırarak çok haksızlık ediyorsun, dedi; şim-diyse kadar hasta bir arkadaşı-mın başında bekledim...

— Çok iyi uyduruyorsun; bu arkadaşının adı ne idi bakalım?

Berikl düşündü:

— O kadar hastaydı ki, ismi-ni söyleyemedim...

— Bana bu çiçek gerdanlığı verirsen sana Twist dansı öğretirim!

Ne Oldu!

Kremlin'in seçim kampanyası dolayısıyla gönderdiği bir delege açık hava mitinginde köylülere hitap ediyordu. Köylülerden biri dayanamayıp sordu:

— Bu lâflara karnımız tok! Malenkof yoldaşın vâdettiği beyaz un ve yeni ayakkaplar ne oldu?

Delege bu sual karşısında biraz şaşırarak beraber:

— Sizin isminiz nedir? diye sordu. Bu sualinize gelecek açık ha-va toplantımızda cevap vereceğim!

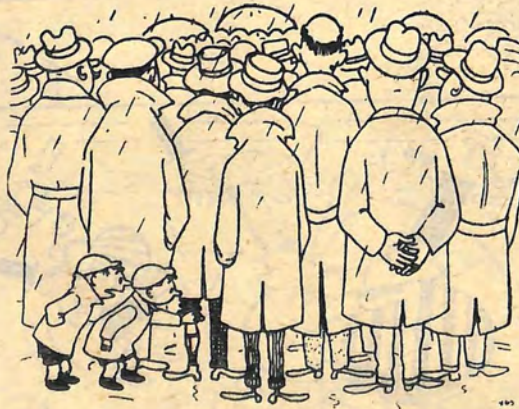
— İsmimi Petrovsky, dedi, köylü...

Öbür toplantıda delege tam konuşmağa başlayacaktı ki kalabalkı arasında bir mırıldanma duyuldu...

— Biliyorum yoldaşlar, dedi delege; beyaz un ve yeni ayakka-plar ne oldu diye merak ediyorsunuz...

Arkadan bir ses duyuldu:

— Hayır! Yoldaş Petrovsky ne oldu? Onu merak ediyoruz.

— Hayır, bu babam değil, babamın çorap bağı kırmızıydı!

Yemek

Çok keyifsiz görünen genç ka-dın kocasının önüne sadece bir kaç sandviç koydu ve:

— Sevgilim, dedi; sana çok güzel bir yemek hazırlamıştım... Fakat biftek yanmağa başladığı sırada limonlu kekin üzerine ba-sıp düştüm ve ateşi söndürmek için domates çorbasını bifteğin üzerine boca ettim...

★

Boğa güreşçisi

Groucho Marx Meksikalı meş-hur boğa güreşçisine soruyordu:

— Şimdiye kadar kaç boğa ile karşılaşmış?

— Aşağı yukarı iki yüz tane senyör!

— Demeyin!.. Meksikadaki i-nekler sizi ne kadar kışkırtıyor-lardır kimbilir?..

★

Fiati

Hırsız çaldığı büyük pırlan-talı yüzüğü el altından satmak istiyordu. Bir kuyumcuya baş-vurdu, adam yüzüğü iyice tetkik ettikten sonra:

— Güzel yüzük doğrusu, dedi, 1000 dolar eder.

Hırsız kendini tutamadı:

— Deli misin brader, bulana mükâfat olarak bundan fazla para veriyorlardı..

PEMBE

Sermet Muhtar Alus

MAŞLAHLI

HANIM

— 42 —

Ayşe hanım, bir elinde yarım limon, öbür elinde bardak:

— Aman beycağzım, çirkefe taş atılmaz... Aman paşa zadem kendini tut... Biz sinirli, çarpıntılı, yarım insanlarız. Bizlere acı da dişini sık, babayıtlık sende kalsın!.. diye Zarif beyin elini bırakıyor, eteğini yakalıyor, eteğini bırakıyor, ayağına sarılıyor.

Peşkirbaşının oğlu, zaten güçlü kuvvetli, genç irisi, kapı gibi delikanlıdır. Öbürünün yanında, çocuk gibi kalmış. O, maazallah bir ibret; minare kırığı gibi bir zebellâ...

Bunları görür görmez, Topaçla eniştede de şafak atmıştı.

Eniştenin arkasına çekilerek, bir çeyrektek berri, bilâfasiâ işaret eden, (vuslat bahşet pembe maşlah-lım!) diye ağız oynatan Topaç, sandalyaları kapar kapmaz uzaklara kaçmış, bir ağacın kenarına sinmişti..

Bu sefer, o ızbandut gürlledi:

— Utcu musun, dasnik misin, vur ulan kerata bir arap havası; şu karşıkı dızgallımın aşkına keyif çatacağız.

İcadiyeli, udu parçalıya parçalıya boğazını yırtı yırtı, arap havasını tutturdu.

Hep bir ağızdan, (yallah, yallah!) nidaları, el şakırtıları, ayak vuruşları arasında, ne sayhalar da ne sayhalar:

Vay hacı fişfiş, donuna... mış!.. Ah hacı baba, oturdu şapa!.. Moruk moruk, ekşi koruk!.. Huri de var, gılman da var, aval da var!..

Ebuzarif bey, hiddetten hindi gibi kabarmış:

— Neredesin ey Necat? Gazal gibi delikanlısın, aslan gibi ersin... İşbu günagün denaet ve rezalet daha mı tahammül eyliyeceğiz?... Altıpatların, şişaneli bastonun yanında değil mi?... Şu kelbi akurtların kafalarını ezmek, boyunlarını kırmak farzı ayın olmadı mı?... diye Necatüddini arayıp dururken, karşıda bir kıyamet daha koptu.

Peşkirbaşının oğlu, kahveciyi ayağının altına almış, veriyor kırba-cı, vuruyor tekmeyle, basıyor küfürü:

— Kâğıdı karşıkı hanıma götürmezsin ha!.. Yapamam beyim der-

sin ha!.. Şimdi ağzına yumruğu sokup kulak tozlarına kadar yırtayım mı?... Folluğa döndürüp gırtlığına kadar tepleme doldurayım mı?... Üstüne de hacı babanın sakalını dikeyim mi?..

Göğsümü, Kanaryanın dizine yapıştırmış, bastıra bastıra, çarpıntıdan tıkanırken, yanımda bir gölge belirdi.

Utçu ermeni, bir kâğıt uzatıyor. Ebuzarif bey hemen kâğıdı kaptı.

— Defol oradan deyyus; şimdi, senin de, onu gönderen katırın da canına kıyacağım! derken, kâğıdı okur okumaz yerinden fırlamasıyla tabanı kaldırmıştı bir oldu.

Kule tarafına doğru öyle bir kaçış kaçıyor ki.

Ne var, ne oluyor, ağzımız açık kalmış.

Kâğıt masanın üstünde. Uzanarak aldım, okudum:

«Pembeciğim,

«Äleme şapur şupur da bize yarabbi şükür mü? Bu gece muradıma ermezsem alacağınız olsun, yapacağımı ben bilirim. Moruğun yanındaki sapı silik züppeyi arkadaşım Yedibelâ Salim tanıdı. Avrupa'daki kaçaklarla münasebeti olan bir alçakmış, velinimet düşmanı imiş. Şimdilik bu kadarı kâfi Şayet...»

O minare kırığı adam, kırba-cı valamış:

— Nerede bakayım o tayıncı? diye bize doğru koşarken, utçunun: (Çoktan şu tarafa kaçtılar!) diye

bağırması üzerine, Peşkirbaşının oğlu ile, hemen ceketleri ve kunduraları fırlatıp, fesleri ağıza alıp, karşıya doğru dörtmala 'kayboldular.

Kendimi, Ülfet beyin faytonuna atmam bir oldu.

Derhalkörüşü kapattı; arabayı fener kulesinin altındaki binanın arkasına sürdürdük.

Gece yarısı olup da el ayak tamamen çekildikten sonra, Ülfet bey, beni Kuşdilâne bıraktı.

Necatüddin eve gelmemiş; bu gençteki şayanı hayret esrara aklım yatmadı, gitti.

Bizimkilerin başına gelenleri de hiç sormayın.

Zavalh Kanarya ile Agavni, bitik halde, kendilerini deniz kenarına atmışlar. Topaçla enişte de, kayaların arasına saklanmış, tırtır titriyorlarmış...

Bir araya toplanmışlar, korku ve helecan içinde kıvrılmışlar.

Tekrar yukarı çıkmak kimin had-di?

Çakıllara düşse kalka, denize bata çıka, kayalarda yuvarlana yuvarlana, kıyından kayak iskelesine gelebilmişler.

Bir sandala binip, karşıdan karşıya Yoğurtçuya çıkacaklar...

Birkaç sandal var, fakat hiç birinin sahibi yok.

Nihayet, kayığın birinin içinde, uykuda bir kayıkçı görmüşler; uyan-dırıp atmışlar.

Bir de baksınlar ki, herif zil zur-

na, kendini tutamıyor.

Küreklerle asılmış... Epeyce açılmışlar...

Ayşe hanım, canlı cenazeden fark-sız, handiye son nefesini verecek; Agavni körkütük; Topaçın çeneleri vurmada... İçlerinde, en aklı başında olan gene enişte.

Kayıkçı, deniz ortasında, cebinden rakı şişesini çıkarıp dikmeğe koyulmaz mı? Sandal da, akıntı ile açıkla doğru gitmeğe başlamaz mı?

Herif, lâf anlar takımdan değil; aman zaman, beş para etmiyor, ken di bildiğinden şaşmıyor.

Ayşe hanım: (Can kurtaran yok mu, batıyoruz!) diye çingır çingır bağırarak, sesi duyup arkamızdan yetişirlerse diye dişlerini dudaklarına geçiriyor.

Kayıkçı, şişeyi bitirdikten sonra denize fırlatıp yanüstü serilivermiş.

Enişte küreğe geçmiş, Asıl, sandalın başı dönmüyor da dönmüyor, inadına Marmara tarafına doğru çevriliyor... Akıntıya karşı koyabilirsen koy.

Kayıkçının başından aşağı, maşrapa maşrapa su döküyorlar, bana mısın dese ya... Agavniye, sille muşta vuruyorlar, parmağını kimıldatsa ya...

Topaç, kayığın burun tarafındaki tahtanın altına kafasını sokmuş, istifrağda, (geliyorlar mı, hapı yuttuk mu?) diye üç buçuk atmada...

(Devamı var)

Milletvekilleri ve Senatörler futbol maçı yapacaklar. (Gazeteler)

— Aman hakem bey bırak... Biraz kurtlarını döksünler!..

bir çalgıcının seyahati

cizen:

BÜLENT
SEREN

— 55 —

Durmadan hoşlandıkları veya hoşlanmadıkları şeyleri birbirlerine sıralarlardı: Plâklar, siyaset, kitaplar, lokantalar... Bu ne kadar tatsız, ne kadar da mihaniki, ne kadar can sıkıcı bir şeydi. Halbuki şimdi Sidney'nin her sözü, her hareketi onu alâkadar ediyordu. Onun hakkında her şeyi öğrenmek, ona kendisinden de bahsetmek istiyordu.

Plaza'daki Çınar barına gittiler ve köşede bir masaya oturdular. Barbara, «Biliyor musun,» dedi. «Son zamanlarda mesut veya bedbaht evli çiftlere rastladığım zaman, kendi kendime; «Acaba nasıl tanışmışlardı?» diye soruyorum.

Sidney, «Başkalarının evlilikleri insana daima biraz esrarlıymış gibi gelir,» diye cevap verdi. «Öyle değil mi? Bilhassa mesutsalar... Bunda nasıl muvaffak olduklarını düşünürsün. Sende olmıyan hangi hasletlere sahip olduklarını sorar durursun.»

Barbara dönerek dikkatle genç adamın yüzüne baktı. «Benim üstüme vazife değil ama... Sen bedbahtsın galiba...»

— «Zannedirim. Durup da düşündüğüm zaman öyle olduğunu biliyorum... Onun için de düşünmemeye çalışıyorum.»

Barbara ırkıldı. «Yani bu benim üstüme vazife değil demek istiyorsun.»

Sidney genç kadının elini tuttu. «Bilmek istediğin her şeyi sana anlatacağım.»

— «Ben şahsi sualler sormaktan hoşlanmam. Sana bu suali neden sorduğumu da bilmiyorum. Galiba sarhoş oldum da ondan... Sen beni hiç bir zaman iyi vaziyette görmedin.»

— «Eğer şahsi sualler sormazsak birbirimizi nasıl tanır, nasıl anlarız? Fazla vaktimiz yok...»

— «Sahi... Yok değil mi?» O zaman Barbara vaziyetin imkânsızlığını, suniliğini anlayıverdi. Fazla vaktleri yoktu, zira her ikisinin de hayatları ayrı ayrıydı. Daha doğrusu Sidney'in ki... Barbara'nın hayatı ise bombostu... Yakında genç adamın karısıyla çocuğu da Newyorka dönecekti.

Maamafih Barbara Sidney'in o sözlerle bunu kasdetmemiş olduğunu da biliyordu... Telâs, acele... Süratli bir aşk... Birkaç yemek, bir iki içki... Yatakta geçen bir iki saat. Birbirlerine ölmeyecek, bitmiyecek

ne verebilirlerdi ki? Tabii aceleleri vardı, zira daha farkına varmadan işin sonu geliverecekti. Başlangıç ise şüphelerle doluydu. Ve gene mesut nokta başlangıçla sonun arasındaki kısacık zamandı. Barbara'nın kalbi sancıyordu. Barşını çevirerek duvardaki resme bakmağa başladı.

Sidney, «O sözleri söylemeliydim» dedi. «Budalalık ettim.»

Barbara dönerek genç adama baktı. «Efendim?»

— «İstedüğümüz kadar vaktimiz var. Bunu sen de biliyorsun değil mi?»

— «Evet.»

İlk defa olarak kendisini sakin ve rahat hissediyordu. Kalbi de birdenbire ısınmıştı. Sidney başka erkekler gibi değildi, bunu biliyordu artık. Onu tekrar tekrar görmeği o kadar da istiyordu ki. Bu bir zekâ yarışı, söz oyunu da değildi. Tabii hareket edebilirdi artık. Bilhassa son sözüyle Sidney bunu ona vadetmiş oluyordu. Barbara eğilerek: «Karınla nasıl tanıştığını bana anlatır mısın?» diye sordu.

— «İkimiz de yirmi dört yaşındaydık... Greenwich Village'de bir partide karşılaştık. Bana şimdi bakınca vaktiyle bohem hayatı yaşamış olacağım aklıma gelmiyor değil mi? Karım balerindi... Daha doğrusu günde üç saat bale dersi alıyordu, ben de bir reklâm acentesinde çalışıyordum. Gündüzleri gri flanel elbise giyiyor, gayet ciddi şekilde hareket ediyordum. Geceleri ve hafta sonlarında ise Newyorka ilk geldiğim zaman tanıştığım sanatkarlarla Greenwich'de dolaşıp duruyordum.»

— «Newyorka nereden geldin?»

— «Pennsylvania'dan... Onların her biri de bir yerden gelmişti. Biri küçük bir mecmuaya yazılar yazardı. Bir diğeri bir takım acaip resimler yapardı... Üstelik daima da üstü başı boya içinde dolaşırdı. Biri de gitar çalardı. Zaten öyle gruplarda daima bir gitar çalan bulunur. Avrupa'da harp başlamadan iki sene önceydi. Hepimiz gayet idealisttik... Durmadan ölümden bahsedirdik. Greenwich bizim gibi, bir iki gün sonra bir Thomas Wolf veya Picasso olacağına inanan gençlerle doluydu... Neyse... Partide o güzel, zarif kıza tanıştım... O gece onu evine kadar götürdüm. O küçük, sıcak suyu olmıyan bir apartımanda oturuyordu. Fakat yazdı o

Genç Kız

Yazan:
RONA JAFFE
Çeviren:
GÖNÜL SUVEREN

zaman, her ikimiz de apartmanın harikulâde olduğuna inandık. O gecenin sonra oradan bir daha ayrılmadım. Her ikimiz de itiraf etmeme rağmen, çok yalnızdık. O suretle yaşamakla da tam mânasiyle bohem olduğumuzu farklıyorduk. Evlenmeğe karar verince, bir cumartesi günü ayaklarımızda blue jean'lerle Cartier'e gidip, yüzük aldık. Bürodan biri beni görürse halim ne olur, diye düşündüğümü hatırlıyorum.»

Barbara, «Anlattığın genç sana hiç benzemiyor» dedi. «Seni hayalimde canlandıramıyorum.»

— «Kısa bir müddet sonra tanıştığım gençlerin hepsi birer birer evlenip, serserilikten vazgeçmeğe başladılar. Karımla ben de öyle olmuştuk. Karım çocuk doğurduktan sonra baleden vazgeçti ve sayfiyelerden birine taşınmağa karar verdik. Yanlış bir karardı bu... Zaten, bu kararı da ben vermiş, karımı zorla razı etmiştim... Serserilikten vazgeçen arkadaşlarımdan ekserisi Westchester'e yerleşmişlerdi. Biz de oraya gittik. Bir sene sonra oradan tekrar şehre dönmeğe öylesine razıydım ki. Ama karım oradan hoşlanmıştı. Bu yüzden Westchester'de kaldık ve nihayet şimdiki evimizi satın aldık. Bütün mesele şuydu: Ev şehre çok uzaktı, ben de geç vakitlere kadar çalışıyordum. Anlayacağın karımı doğru dürüst ancak hafta sonlarında görebilmekteydin. Bu yüzden benim şehirde arkadaşlarım vardı, onun da orada... Onunkiler bu defa kibar Bohemlerdi. Ancak on sene sonra karımla birbirimizi hiç tanımadığımızı anlayabildik.»

Barbara, «O zaman tekrar şehre neden döndünüz?» diye sordu. «İş isten geçmeden?»

— «Eğer her şeye sayfiyenin sebep olduğuna kanaat getirseydim, muhakkak ki bu hususta ısrar da ederdim. Fakat bundan hiçbir zaman emin olamadım. Hâlâ da kendi kendime sorup duruyorum. Bilsen rahatlıyacağım.»

Barbara, «İnsanlar birbirlerinden çabuk uzaklaşırlar derler,» diye mırıldandı. «Afedersin... Bu çirkin bir sözdü. Ben evliyken bunu biri kocama söyleyecek olsaydı ve ben de bunu duysaydım...»

— «Hiç de çirkin bir lâf değildi. Ben senin ne demek istediğini anladım. Barbara, insan bir söz söyler... Bunu bazan bilhassa fenalık etmek için yapar. Fakat bazan da anlayışlı olduğu için bu sözleri söyler...»

Barbara mırıldandı. «Çok ivisin.»

— «Neden? Kendini aile yıkacak bir kadın olarak mı görüyorsun? Bu

vaziyeti fevkalâde melodramatik mi buluyorsun?» Tebessümü sözlerinin acılığını biraz olsun gideriyordu. Barbara, «Böyle tebessüm ederek bana dünyanın en ağır lâflarını söyleyebilir,» diye düşündü. «Buna tahammül de edebilirim.»

Sonra Sidney'e bakarak itiraf etti. «Evli olduğuna sevindiğimi iddia edemem.»

Adam güldü. «Bende ondan başka daha ne kusurlar var... Sen aşkımıza sadece benim bir hayli yaşlı olmamın bir mâni teşkil ettiğini düşün. Öyleymiş gibi davran... Hakikaten de senden bir hayli büyüğüm... Böyle düşünersen fazla üzülmezsin.»

— «Biliyorum... Saçma bir şey bu. Ben evlenemeyeceğimi bildiğim birçok gençle gezmeğe gidiyorum. Ama o zaman aldırmiyorum. Çünkü onlarla evlenmek istediğim yok... Fakat seninle delice bir sebep yüzünden birbirimize âşık olmağa karar verdiğimiz zaman bile evlenemeyeceğimizi biliyorum. İşte bu da beni korkutuyor.»

— «Bana itimat et. Sen bana hiç bir zaman âşık olmayacaksın.»

Barbara hafifçe tebessüm ederek, «İşte bir kadına söylenecek en tehlikeli söz,» dedi.

— «Neden?»

— «Billem. Fakat böyle sözler kadınlarda muhakkak bir reaksiyon yapar. Bundan daha tehlikelisi de, «Ben sana asla âşık olmayacağım,» cümlesidir.»

Sidney bir müddet cevap vermedi. Sonra, «O halde ben bu sözleri söylemem,» diye mırıldandı. «Fakat o sebepten değil.»

Yanyana, omuzları birbirine değerek oturdular, konvoklarını bitirdiler. Sidney Barbara'nın elini de tutmuyordu artık. Onuzunun teması da gayet hafifti, buna rağmen genç kadın Sidney'in yanında olduğunu o kadar siddetle hissediyordu ki. Üzülmesi, sukutu hayale uğramış olması lâzımdı. Buna rağmen hayatından memnundu Barbara.

Sidney'den o kadar hoşlanıyordu ki, hiç konuşmadan onun yanında oturmak bile ona kuvvet veriyordu. Artık her şeye karşı koyabiliyordu: Jartiyer avcılarına, sadece sevişmek isteyen gençlere... Uzun ayrılıktan sonra Sidney Carter'la tekrar karşılaşınca, kalbindeki aşk yeniden canlanmıştı. Bunu da gayet iyi biliyordu. Fakat bu eskisi gibi çocukça bir şey değildi. Genç kadın, bu aşkı idare edebileceğine, kontrol altında tutabileceğine inanıyordu.

(Devamı var)

KOMİSER
OSMAN

TUFHAN SELÇUK

KUÇERO'YA
KARŞI

①

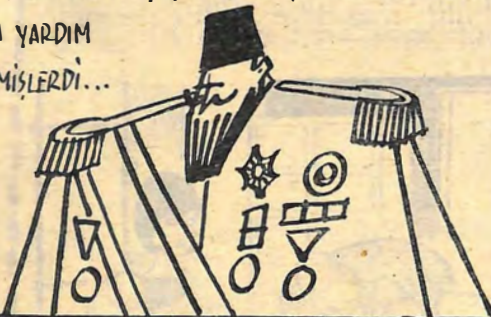
O ZAMANLARDA BÜTÜN YURTTA
ENÇOK KUÇERO İSMİNDEN BAHSE
DİLİYORDU. KUÇERO BİR HAYDUTTU.
HER ŞEYE RAĞMEN YAKALANAMAYAN BİR
HAYDUT

DURUM ÖYLE BİR ŞEKLE GİRMİŞTİ Kİ MİZAH MEC-
MUALARI, HATTA EN CİDDİ TANINAN GAZETELER BİLE
ZABITA İLE
ALAYA BAŞLA-
MIŞLARDI.

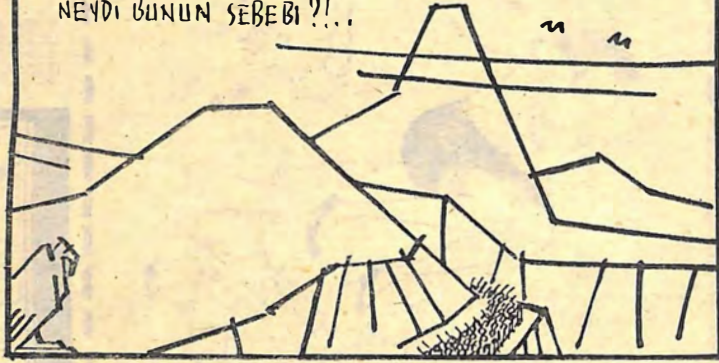
بیاض

بعضی روزها
بعضی روزها
بعضی روزها
بعضی روزها
بعضی روزها
بعضی روزها
بعضی روزها
بعضی روزها
بعضی روزها
بعضی روزها

DEVİRİN ZAPTIYE VE DAHİLİYE NAZIRLARI NE
YAPACAKLARINI ŞAŞIRMISLAR, ASKERİ KUVVETLER
DEN YARDIM
İSTEMİŞLERDİ...

FAKAT ASKERİ BİRLİKLER DE BİR NETİÇEYE ULAŞAMAMIŞTI.
NEYDİ BUNUN SEBEBİ?!

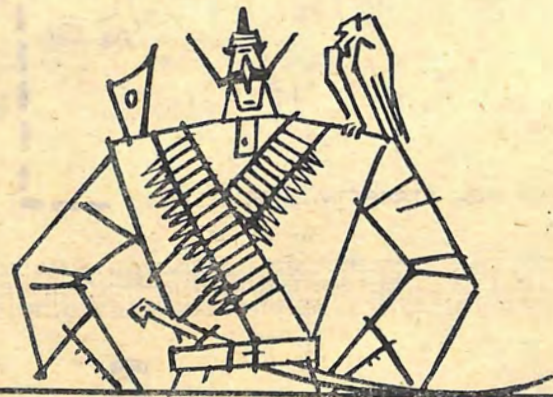

İŞİ YAKINDAN TAKİP EDENLER KUÇERO'YU
AĞALARIN KORUDUĞUNU SÖYLÜYÖRLERDİ.

KUÇERO BİR KAÇAKÇIYDI
VE BU AĞALARIN İŞİNE
GELİYORDU

KUÇERO NASIL BİR ADAMDİ?...

YAKALANMADAN ÖNCE RİVA-
YET OLUNURDU Kİ:
KUÇERO İKİ METRE
BOYUNDA, 120 OKKA AĞIR-
LIĞINDA, 10 BABAYİĞİT
GÜLÜNDE, AZRAİLİN DAHI
ÇEKİNDİĞİ BİR ŞAKİDİR.

O DAĞLARA VARDIĞINDA EN YIRTICI
HAYVANLAR KORKUDAN MAĞARALARINA,
İLERİNE ÇEKİLİRLERMİŞ ...

DEVAMI VAR

dünya KARİKATÜRLERİ

-YAPMA AYOL, ETRAFTAN GÖRECEKLER!

-GELDİĞİN İÇİN ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM...
HATIRA DEFTERİME BU HAFTA YAZACAK
HİÇBİR ŞEY BULAMIYORDUM!

-NE OLUYORUZ ? KALEMİNİ HERGÜN
BİRAZ DAHA İLERİ DÜŞÜRÜYORSUN!

-VAAY, HAPİSHANE NİZAMNAMESİYLE ALAY HA Z..

SÜRPRİZLİ

BÜYÜK
İKRAMİYELER
ÇEKİLİŞİNDE

Reklamcılık - 4144 - 166

100.000 Liralardan veya
50.000 Liralardan birini kazanmak
15 APARMAN DAİRESİNDEN BİRİNE ve hattâ
aynı zamanda yılın sürprizi olarak bir de
YAZLIK EVE SAHİP OLMAK İSTİYORSANIZ
biriktirebildiğiniz paraları en geç
17 KASIM'A KADAR

Bankamıza yatırmalı şansınızı arttırmalısınız.

YAPI
ve
KREDİ
BANKASI

AKHABA

Feynet

-SENİNLE OLDUĞUM GECELER DÜNYADAN UZAKLAŞTIĞIMI SANIYORUM!

LAASSALVI

-BAK FİLİP HALAZADEM ROZ... YANIMIZDAN AYRILDIĞI ZAMAN ŞU KADARCIKTI!

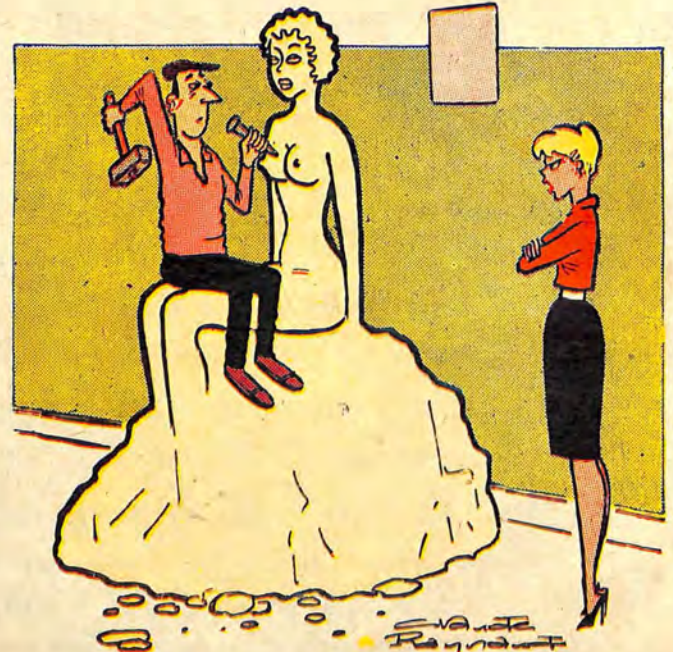

-ÇOK KOLAY ANLAŞTIK: ONUN YÜZLERCE PETROL KUYUSU VAR... BENİM DE ÖDENECEK YÜZLERCE FATURAM!

LAASSALVI

-BİZİMKİNİN YEGANE PAZAR EĞLENCESİ
BU: HİZMETÇİNİN ARKASINI KESELEMEK!

FEYNET
RAYNAT

-UTANMAZ !.. İN ORADAN !